

TIC BRNO

#do Brna

Gastronomia

Zakupy

Ruch

Żywa kultura

Niespieszne tempo

Wolny czas

ZWIEDZANIE BRNA

Skorzystaj z usług doświadczonych przewodników. Do wyboru 4 trasy podstawowe po centrum miasta oraz kilka tras tematycznych.

Więcej na: www.guidedtourbrno.cz

AHOJ BRNO

300 lat temu Brno było malowniczym miasteczkiem otoczonym winnicami. Sto lat później miasteczko to przekształciło się w prawdziwą metropolię przemysłu. To właśnie kwitnący przemysł umożliwił stworzyć z Brna prawdziwe przedmieścia Wiednia z własnym bulwarem i całym niezbędnym zapleczem kulturalnym. To miasto Leoša Janáčka, Georga Mendla, Jiříego Mahena, Rudolfa Těsnohlídka, ale również braci Haasów, Kurta Gödela, Ernsta Macha, Roberta Musila i wielu innych interesujących osobistości. A jakie dziś jest to „kieszonkowe miasto”? O tym najlepiej przekonać się samemu. Brno to miasto, które zadowoli duszę i ciało. Oferuje niezliczone możliwości i atrakcje. Niezależnie od tego, czy zawitasz tu na weekend czy na dłużej, z pewnością nie zaznasz nudy. Co na Ciebie czeka? Bogate i barwne życie kulturalne, opera, filharmonia, dziesiątki galerii, nowe trendy w sztuce współczesnej, alternatywne kluby muzyczne. Każdemu według uznania. Nie lubisz planować i chcesz po prostu dać się ponieść duchowi miasta? Wybierz się na spacer po ruchliwym centrum, po cichych peryferiach, po okolicznych lasach. W Brnie architektura secesyjna spotyka się z funkcjonalizmem.

Wszechobecne parki – oazy spokoju, idealne miejsca do odpoczynku i relaksu. Prowadzisz aktywny tryb życia? Lubisz ruch? Pływanie, bieganie, jazda na rowerze i ćwiczenia w parku są w Brnie bardzo popularne. Wybierasz się do Brna z dziećmi? Mamy dobrą wiadomość! Brno jest miastem przyjaznym dzieciom. Na każdym kroku można tu znaleźć otwarte i zadane place i sale zabaw, a także kawiarnie, w których nikt nie będzie krzywo spoglądał na Twoje pociechy. Skoro mowa o kawiarniach, koniecznie trzeba poznać gastronomiczną stronę Brna. Setki restauracji i bistr reprezentują tradycyjną kuchnię czeską, jak również najnowsze trendy kuchni światowej. Świeże lokalne składniki, ciekawe wnętrza, alternatywne kawiarnie, piwiarnie degustacyjne, pierwszorzędne bary i restauracje – oto atrybuty tutejszej sceny gastronomicznej, dzięki którym Brno plasuje się na górnych miejscach rankingów miast dobrych do życia. Daj się porwać barwnemu życiu nocnemu w ekskluzywnym barze albo klubie muzycznym. A co warto przywieźć z Brna na pamiątkę? Odpowiedź nie jest prosta. Brno to raj dla zakupoholików. Targowiska, bazy, antykwiaryaty, centra handlowe, a także lokalne marki projektantów mody i kreatywne pamiątki.

Do zobaczenia w Brnie!

SPIS TREŚCI

#żywa kultura

4–9

#niespieszne tempo 10–13

#wolny czas

14–21

#gastronomia

24–27

#ruch

28–31

#zakupy

32–35

#TIC BRNO poleca

36–46

#žywa

WWW.MORAVSKA-GALERIE.CZ

PRAŽÁKŮV PALÁC
UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUZEUM
MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC
JURKOVIČOVA VILA
RODŇNÝ DŮM JOSEFA HOFFMANNA

kultura

Brno od zawsze było miastem muzyki, teatru, sztuki i odważnej architektury. Zderzenie kilku kultur – czeskiej, niemieckiej i żydowskiej – dodawało miastu różnorodności i malowniczości. Z tego dziedzictwa czerpie po dziś dzień. W Brnie działa kilka profesjonalnych scen teatralnych, filharmonia, sale koncertowe najróżniejszych rozmiarów, dziesiątki galerii i muzeów. Brno jest gospodarzem festiwali muzycznych o długiej tradycji, takich jak Morawska Jesień czy JazzFestBrno. Jest mocno związane z osobą kompozytora Leoša Janáčka, który ma tu swoje międzynarodowe biennale. Przez cały rok odbywają się tu festiwale wszystkich gatunków muzycznych. Ale oblicze Brna kształtują też małe, niezależne stowarzyszenia i społeczności lokalne. Muzyka i sztuka w przestrzeni publicznej to zjawisko, w które Brno z dumą się włączyło. Sztuka żyje na ulicach, placach zabaw, łąkach, w planetarium i ciemnym kinie, podczas przedpołudniowych przedstawień dla dzieci i całonocnych seansów słuchowiskowych. Muzyka jest wszechobecna, dzięki czemu Brno może poszczycić się prestiżowym tytułem Kreatywnego Miasta Muzyki UNESCO.

NIE TYLKO JANÁČEK

Dzieła kompozytorów, których nazwiska nie są tak znane jak nazwisko Leoša Janáčka, rozbrzmiewają dziś na dziedzińcu Starego Ratusza, w ogrodach i arboretach, gdzie mieszkowcy i przyjezdni słuchacze łowią uchem również dźwięki niezwykłe oraz muzykę przyszłości. Muzyka progresywna ma w Brnie silną tradycję i prezentowana jest zwłaszcza podczas festiwalu Expozice nové hudby. Muzykę różnych epok, od muzyki barokowej po znane melodie filmowe, można usłyszeć w brneńskich kościołach oraz na dziedzińcu zamku Špilberk. Dzielnice miasta żyją głównie mniejszymi festiwalami, takimi jak Ghettofest czy Kamenka open. Latem w centrum Brna odbywa się festiwal Uprostřed (Pośrodku). Z kolei wielogatunkowy Maraton hudby (Maraton Muzyki) przez cztery dni wypełnia ulice buskerami, nowym cyrkiem, jazzem, klasyką i folklorem. Festiwal Pop Messe zaprasza wybitne osobistości muzyczne z Czech i zagranicy.

↑ Latem centrum Brna wypełnia muzyka.

LITERATURA I FILMY

Mieszkańcy Brna lubią czytać i chodzić do kina. Już w XVIII w. zakładano tu kluby czytelnicze i regularnie wydawano gazety. Dziś w Brnie można znaleźć najważniejsze czeskie biblioteki, dziesiątki księgarń o różnej wielkości i tematyce

↑ Żywe brneńskie centrum.

oraz wiele ulicznych księgodzielní, z których można wziąć wybraną książkę lub zostawić już przeczytaną. W Brnie powstał i odbywa się co roku w lipcu Měsíc autorského čtení (Miesiąc Spotkań Autorskich) – największy środkowoeuropejski festiwal literacki. W Brnie urodził się jeden z najśłynniejszych pisarzy czeskiego pochodzenia – Milan Kundera, który od 2023 r. ma tu swoją bibliotekę. Miłośnicy filmu z pewnością znają międzynarodowy festiwal filmów krótkometrażowych BRNO 16. Przez cały rok odbywają się tu liczne przeglądy i festiwale filmowe. Oprócz dwóch multipleksów w mieście działają też kina jednosalowe. Kino Art zaprasza na seanse pop-upowe w przebraniach w niecodziennych miejscach, takich jak zoo czy bar striptizowy. Latem organizowane są również seanse pod gwiazdami.

NA SCENACH MAŁYCH I DUŻYCH

Przyjęto się mówić, że Brno to mały Wiedeń, gdyż budowano je na wzór austriackiej stolicy. Z miastem nad Dunajem łączy je także miłość do kawy i teatru. Teatr Miejski w Brnie oferuje spektakle współczesne, a także scenę muzyczną z musicalami. Teatr Mahena, dawniej Teatr Miejski Na Hradbách, powstał w 1882 r. i wraz z Operą Janáčka i teatrem Reduta, gdzie w 1767 r. koncertował młody Wolfgang Amadeus Mozart, wystawia repertuar Teatru Narodowego w Brnie. Festiwale takie jak Divadelní svět (Teatralny Świat), Setkání/Encounter czy Letní shakespeareovské slavnosti (Letni Festiwal Szekspirowski) to tylko mała próbka oferty teatralnej Brna. Do tego oczywiście małe sceny! Oprócz słynnego teatru Husa na provázku, który od końca lat 60. odgrywał ważną rolę w życiu

kulturalnym Brna, jest tu jeszcze HaDivadlo, teatr Bolka Polívky oraz niezależne sceny takie jak Co.Labs czy teatr Druhý Pád. Bezbarierowy teatr Barka otwarty jest dla wszystkich miłośników teatru niezależnie od ich ograniczeń.

↓ Teatr Mahena – Teatr Narodowy w Brnie.

ODROBINA SZTUKI ALBO HISTORII?

Dzieła sztuki i inne formy wyrazu artystycznego prezentowane są w galeriach, muzeach, a także w klubach, kawiarniach i na ulicach. Podczas spaceru po Brnie można natrafić na ślady streetartowego artysty o pseudonimie TIMO albo na muralale należące do Galerii Miejskiej. Z dziećmi warto udać się do pawilonu Anthropos, gdzie zobaczyć można kultowego mamuta. Muzeum Miasta Brna na Špilberku przybliży historię Brna od jego założenia po teraźniejszość. FAIT GALLERY mieści się w budynku dawnej fabryki założonej w 1865 r. przez Friedricha Wanniecka. Obrazy i wzornictwo artystyczne prezentowane są w Galerii Morawskiej. Morawskie Muzeum Ziemi na Żelným trhu to raj dla miłośników nauk przyrodniczych, a sztukę współczesną można znaleźć w Galerii TIC. W Letohrádku (Letnim Pawilonie) Mitrovskich odbywają się wystawy popularno-naukowe i edukacyjne, a w dawnym klasztorze augustianów na Starym Brnie mieści się Muzeum Mendla, opata i twórcy genetyki.

PRZYJEMNOŚĆ DLA USZU

W Brnie na koncerty najlepszych wykonawców sceny alternatywnej wraz z obiecującymi lokalnymi kapelami można wybrać się nawet kilka razy w tygodniu. Odbývają się w klubach i salach, takich jak Metro, Sono, Kabinet MÚZ czy najstarsza

↑ Muzycznych przeżyć dostarcza m.in. festiwal Pop Messe.

Fléda, która powstała ponad sto lat temu jako sala kabaretowo-taneczna Brünner Fledermaus (Brneński Nietoperz). Warto tu zawitać niezależnie o tego, czy lubisz gitary czy muzykę elektroniczną. Progresywna muzyka poważna grana jest w sali koncertowej Akademii Sztuk Scenicznych im. Janáčka. Jazzu, rocka, folku i innych gatunków posłuchać można w pubach i klubach, których w Brnie są dziesiątki. Fenomenem współczesnej brneńskiej sceny elektronicznej stały się parties na ulicach i w parkach. Grają na nich m.in. miejscowi producenci analogowych beatów, często związani ze znaną brneńską społecznością Bastli Instruments produkującą syntezatory modułowe.

↓ Kartka pocztowa z motywem „melodii mowy” Janáčka. Do nabycia w centrach informacji oraz na www.darkyzbrna.cz.

... Teatr Miejski Na Hradbách (dziś Teatr Mahena), otwarty w 1882 r., był pierwszym teatrem w Europie wyposażonym w oświetlenie żarówkowe? Fakt ten upamiętniają cztery żarówki Edisona na Malinovského náměstí.

... przy ulicy Kounicovej stoi domek ogrodowy, w którym część życia spędził kompozytor Leoš Janáček? Można zobaczyć tu oryginalny gabinet i fortepian mistrza.

Czy wiesz, że...?

... dawne Więzienie na Cejlu to miejsce o burzliwej historii i jednocześnie wyjątkowa przestrzeń, która żyje dzięki nowej dramaturgii. Regularnie odbywają się tu wykłady, przedstawienia, wystawy, koncerty i warsztaty.

... w Brnie urodzili się pisarze Ivan Blatný i Bohumil Hrabal, kompozytorzy Vítězslava Kaprálová, Josef Berg, Erich Wolfgang Korngold i Pavel Haas, a także jego brat, znany aktor Hugo Haas?

... najlepszym źródłem informacji o aktualnych wydarzeniach kulturalnych i rozrywkowych w Brnie jest magazyn KAM v Brně? Ukazuje się raz w miesiącu i zawiera wywiady, reportaże oraz aktualny serwis kulturalny. Magazyn jest bezpłatny i można go znaleźć w kawiarniach, kinach, barach oraz centrach informacji.

Design w

MORAWSKI MANCHESTER

Brno ma za sobą długą historię włókienniczą. W XIX w. działało tu tyle zakładów tekstylnych, że Brno zaczęto nazywać Morawskim Manchesterem. I choć epoka przemysłu i maszyn w Europie dobiegła końca, Brno potrafiło w sympatyczny sposób nawiązać do swojej industrialnej przeszłości.

W ostatnich latach zaczęto tworzyć tu wiele projektantek i projektantów mody. Część z nich wynajmuje małe pracownie, w których szyje na zamówienie. Inni sprzedają własne kolekcje autorskie produkowane w ograniczonych ilościach oraz z naciskiem na lokalność, zrównoważony rozwój i jakość przez internet, we własnych sklepikach lub studiach. Tworzą ubrania dla kobiet, mężczyzn, a czasem nawet dzieci, a także ubrania unisex i najróżniejsze dodatki. Drzwi brneńskich pracowni mody otwierają się na początku zimy w ramach imprezy Open Fashion Studios.

↓ Pracownia Klára Židková

↑ Muzeum Sztuki Użytkowej, Art Design Fashion

RECYKLING I EKOLOGIA JAKO ELEMENT MYŚLENIA O DESIGNIE

W sklepach charytatywnych fundacji Veronika można kupić ubrania, meble i inne przedmioty podarowane przez mieszkańców

Brna. Prowadzona przez stowarzyszenie kobiet Vesna ubraniodzielnia Šatník adresowana jest do uchodźców z Ukrainy i innych potrzebujących. Stowarzyszenie organizuje również spotkania nad drutami, szydełkiem, igłą do wyszywania albo maszyną do szycia w tzw. hubie tekstylnym.

MUZEUM SZTUKI UŻYTKOWEJ W ROLI SIEDZIBY DESIGNU

Moda i design produktowy stały się przedmiotem zainteresowania Galerii Morawskiej w Brnie, która w Muzeum Sztuki Użytkowej prezentuje stałą wystawę dzieł z własnych zbiorów, a także krótkoterminowe wystawy poświęcone designowi. Natrafisz tu na retrospektywy znanych i cenionych projektantów, pokazy tematyczne oraz prezentacje zwycięzców Czech Grand Design.

W Brnie

↑ Muzeum Sztuki Użytkowej

Co więcej, w Muzeum Sztuki Użytkowej projektanci reprezentowani są nie tylko poprzez swoje prace – swój ślad odcisnęli również w wyglądzie ekspozycji, wewnątrz i tarasu. Maxim Velčovský wraz ze studiem edit! architects i Radkiem Wohlmuthem stworzyli otwarte magazyny szkła, porcelany i ceramiki, a Studio Olgoj Chorchoj system kładek wypełniających przestrzeń pod świetlikiem muzeum.

Z muzeum na taras przechodzi się przez strefę relaksu zaprojektowaną przez Davida Karáska i Marka Štěpána. Ten ostatni jest ponadto autorem interaktywnego obiektu o nazwie Chmura umieszczonego na tarasie oraz wyglądu Café Robot – przestrzeni, w której goście obsługiwani są przez robota potrafiącego namalować ich portret na pianie. Częścią ekspozycji stałej jest również „Demon wzrostu” Krištofa Kintery przerastający przez balustradę schodów westybulu.

DROGI DO HISTORII DESIGNU

O tym, jak wyglądał design wnętrzarski w przeszłości, zwłaszcza w wieku ubiegłym i jeszcze wcześniejszym, można przekonać się w udostępnionych do zwiedzania brneńskich willach. Najstłynniejsza

↓ Willa Jurkoviča, ekspozycja Dušan Jurkovič. Architekt i jego dom

z nich, Willa Tugendhat, posiada oryginalne meble zaprojektowane przez Ludwiga Miesa van der Rohe. W Willi Jurkoviča znajdziesz meble autorstwa samego Jurkoviča, a także wystawy sezonowe poświęcone współczesnym (i nie tylko) projektantom i projektantom.

DROGI DO PRZYSZŁOŚCI DESIGNU

Jeżeli ktokolwiek w Brnie wie, jak będzie wyglądał design za kilka lat, to jedynie ludzie z Kumsta. W kreatywnym hubie Kumst swój dom znalazło wielu brneńskich projektantów. Jego częścią są pracownie, sala wykładowa oraz przestrzenie wspólne. Można tu pracować, a przy okazji spotkać ciekawych ludzi z różnych branż. Odbywają się tu wykłady, wystawy i inne wydarzenia, z których wiele koncentruje się wokół designu. Na parterze budynku mieści się showroom, w którym organizowane są pokazy lokalnych projektantów.

#nie spic tempo

eszne

Zatem idziesz powoli po mieście dzieciństwa, śnisz, obelisk, Františkov, tunel, dalej Trnitą pełną fascynujących, opuszczonych podwórek, na których kłębią się jedynie kurhany żelaznych rupieci, tą ulicą utkaną z dymu chmur, utkaną z dymu chmur, które gęstnieją, które znikną.

Ivan Blatný: Melancholijne spacery

Pod stopami czujemy teren miasta. Tylko poruszając się pieszo, możemy naprawdę rozkoszować się tym, co nas otacza. Brno jest miastem idealnym do spacerów. Na swojej drodze nie napotkamy żadnych większych przeszkód, możemy spokojnie spacerować godzinami. Jednak taki spacer ma sens tylko wtedy, gdy idziemy z otwartymi oczami i pragniemy odkrywać tajemnice tego, co widzimy wokół siebie, kiedy twarze ludzi, dźwięki, fasady budynków i przyrodę postrzegamy jako obietnicę ciekawych historii.

WOLNYM KROKIEM

W centrum Brna można natrafić na wszystkie style architektoniczne. Nad miastem góruje średniowieczny zamek Špilberk, Stary Ratusz pyszni się gotycką koronką na elewacji frontowej. Choć katedra św. Piotra i Pawła jest „tylko” pseudogotycka, to wraz z otaczającymi ją domami kanoników tworzy urokliwy zakątek. Kościół św. Jakuba z 94-metrową wieżą jest jednym z najcenniejszych zabytków późnego gotyku w Czechach. Z poddasza otwiera się wspaniały panoramiczny widok na zamek Špilberk oraz katedrę św. Piotra i Pawła. Renesansem można delektować się w Domu Panów z Kunštátu oraz w Domu Panów z Lipé. W okresie baroku wybudowano lub przebudowano większość kościołów i klasztorów, do dziś przetrwało również kilka pałaców. W XIX w. wokół historycznego centrum miasta wybudowano bulwar z teatrem, muzeum, budynkami urzędów i szkół oraz luksusowymi kamienicami, wzorowany na wiedeńskiej Ringstrasse. Jednak Brno weszło do historii architektury dopiero w okresie międzywojennym dzięki działalności kilku awangardowych architektów. Ówczesne Brno można by nawet określić mianem metropolii funkcjonalizmu.

5 KULTOWYCH WILLI

Najsłynniejszą budowlą funkcjonalistyczną w Brnie jest Willa Tugendhat. Powstała w latach 1929–1930 według projektu architekta Miesa van der Rohe i była wyposażona w unikatowe technologie i nowoczesne materiały. Willa była pierwszym czeskim zabytkiem modernizmu, który w 2001 r. został wpisany na listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO.

Kolejną perłą funkcjonalizmu jest Willa Stiassny z trzyhektarowym ogrodem. Została zaprojektowana przez Ernsta Wiesnera dla rodziny żydowskiego przemysłowca tekstylnego Alfreda Stiassny’ego. W 2014 r., po gruntownej rekonstrukcji, została ponownie otwarta dla publiczności. Dziś na jej terenie mieści się również Centrum Metodyczne Architektury Modernistycznej (MCMA).

Willa Jurkoviča jest ikoną brneńskiej architektury secesyjnej. Projektując swój własny dom, architekt Dušan Jurkovič inspirował się najnowocześniejszymi willami Josepha Marii Olbricha w Darmstadt oraz Josefa Hoffmanna w Wiedniu. Poza wystawą stałą można tu obejrzeć krótkoterminowe projekty wystawiennicze poświęcone designowi i architekturze.

W secesyjnym duchu została wybudowana również Willa Löw-Beer – jedna z najważniejszych realizacji w nowej dzielnicy willowej powstającej na zboczach Černá Pole od lat 60. XIX w. W odrestaurowanych wnętrzach willi, w galerii Celnice w domku na terenie należącym do willi oraz w ogrodzie można obejrzeć ekspozycję stałą oraz wystawy krótkoterminowe.

W bliskim sąsiedztwie Willi Tugendhat znajduje się jeszcze jeden zabytek kultury – Willa Arnolda. Willa wybitnego brneńskiego budowniczego Josefa Arnolda została wybudowana w 1862 r. według jego własnego projektu, a następnie w latach 1909–1915 przebudowana w stylu art deco przez kolejną właścicielką Cecilie Hože. Willę Arnolda można zwiedzać przez cały rok. Odbывают się tu wystawy stałe i czasowe oraz różne wydarzenia dla publiczności. Ogród przy willi oferuje przyjemną przestrzeń do relaksu w centrum Brna.

↓ Willa Arnolda

ZIELONE MIASTO

↑ Park Lužánky

Stare brneńskie parki miejskie to istna rewia stylów i podejść do architektury krajobrazu. Lužánky są najstarszym parkiem publicznym w całych Czechach. W największym brneńskim parku można znaleźć sztuczny strumyk przypominający o dawnej rzeczce, która płynęła w tym miejscu, neorenesansowy pawilon, wiele pomników i różnych ciekawostek. Denisovy sady (Ogrody Denisa) powstały w 1818 r. Oprócz obelisku upamiętniającego zwycięstwo nad Napoleonem zachowała się tu również altana i empirowy wodozbiór. Tuż za parkiem zaczynają się Ogrody Kapucynów rozciągnięte na kaskadowych tarasach. Z parku, który został założony w latach 1861–1862 na zboczach wzgórza, na którym stoi zamek Špilberk, widać całe Brno jak na dłoni. Do spacerów zachęca również Tyršův sad lub Björnův sad.

BRNEŃSKI INDUSTRIAL

↑ Industrialna architektura na terenie dawnych zakładów Mosilana przy ulicy Křenovej.

Prekursorką słynnych brneńskich fabryk włókienniczych została w 1780 r. manufaktura sukiennicza Köffillera. Wkrótce Brno wybiło się między najważniejsze miasta przemysłowe i zyskało przydomek „morawski Manchester”. W 1849 r. istniały tu 42 duże zakłady produkcyjne, głównie tekstylne. W pobliżu fabryk i na obrzeżach miasta budowano czynszówki i całe kolonie domów dla robotników. Produkcja włókiennicza koncentrowała się w okolicach Cejla, gdzie do dziś stoi część kamienic robotniczych. Na terenie nieczynnych zakładów organizowane są obecnie różne wydarzenia kulturalne. Niektóre z dawnych kolonii przetrwały, stając się ostoją dla bohemy i artystów. Cejl, obecnie część tzw. brneńskiego Brnoxu, Kamenná kolonie, Divišova kolonie, Písečnik – te miejsca powinien odwiedzić każdy, kto chce poznać autentyczne zakątki Brna z silnym genius loci. Przybliżanie brneńskiego świata industrialnego obrał sobie za cel projekt Brno INdustrial organizowany przez TIC BRNO. Oferta obejmuje m.in. kilka tras zwiedzania z przewodnikiem, a także interesujące wykłady. Indywidualnie bez przewodnika można wybrać się na spacer po ścieżce dydaktycznej „Poznaj morawski Manchester” albo po ścieżce wzdłuż brzegów rzeki Svitavy. Podczas spaceru warto skorzystać z aplikacji mobilnej Brno Industrial. Możesz również zagrać w grę terenową „Morawski Manchester”.

BRNEŃSKI INDUSTRIAL

Informacje na temat wykładów, zwiedzania z przewodnikiem, ścieżek, gry i aplikacji znajdziesz na: www.brnoindustrial.cz

MROZNE SCENERIE

Jeżeli lubisz spacerować po nekropoliach, w Brnie nie będziesz zawiedziony. Możesz tu odwiedzić jeden z najpiękniejszych cmentarzy żydowskich w Europie, który jest zarazem najdłużej działającym cmentarzem w Brnie – został założony w 1852 r. Brneński Cmentarz Centralny został założony w 1883 r. na zboczu, który architekt Alois Prastorfer ujarzmił za pomocą wyrafinowanego, a jednocześnie malowniczego systemu tarasów połączonych schodami i rampami. Architektoniczną perełką jest też funkcjonalistyczne krematorium projektu Ernsta Wiesnera.

↑ Cmentarz żydowski jest jednym z najpiękniejszych w Europie.

Czy wiesz, że...?

... Brno można poznawać również podczas autentycznego zwiedzania, które w swojej stałej ofercie ma TIC BRNO? Więcej informacji na: www.autenticke-prohlidky-brno.cz

... budowa willi Tugendhat wyniosła 5 milionów ówczesnych koron? Za taką kwotę można było wybudować 30 zwykłych domów jednorodzinnych.

... funkcjonalizm, cztery brneńskie wille, brneńskie centrum wystawiennicze, Brno i jego świątynie, Cmentarz Centralny – wszystkie te miejsca możesz poznawać wraz z praktycznymi broszurami? Dostępne bezpłatnie w centrach informacji oraz na www.gotobrna.cz.

... dzięki mieszkańcom Brna można mocniej zagłębić się w miasto? TIC BRNO przygotowało audioprzewodniki, których można posłuchać na: www.poslouchejtebrno.cz

... brneński Cmentarz Centralny o powierzchni 56 ha jest największym cmentarzem w całych Czechach? Więcej informacji znajdziesz w publikacji, którą można pobrać na www.gotobrna.cz lub nabyć w centrach informacji.

... w Brnie zainstalowano już ok. 160 tzw. Stolpersteinów, czyli mosiężnych tabliczek w bruku upamiętniających ofiary faszyzmu?

... raz w roku, podczas imprezy Open House, można odwiedzić miejsca zazwyczaj niedostępne dla zwiedzających? Więcej informacji na www.openhousebrno.cz.

#twolny

czas

Lubisz spędzać czas na łonie natury czy stawiasz raczej na zabytki i architekturę? A może wolisz po prostu snuć się po mieście w poszukiwaniu małych, ale wyjątkowych zakamarków i charakterystycznych symboli? W Brnie i jego okolicach każdy znajdzie coś dla siebie. Być może szukasz atrakcji i okazji do poznawania świata wokół nas odpowiednich również dla dzieci. Place zabaw, parki linowe, teatrzyki i muzea poświęcone nauce i technice – możliwości jest tyle, że zapewnią rozrywkę na niejeden weekend z dziećmi, również tymi w nastoletnim wieku. Okoliczne lasy, rezerваты przyrody i parki, a także piękne krajobrazy, obiekty historyczne i małe miasteczka na całych Morawach Południowych zachęcają do rodzinnych wypadów. Można wybrać się na pieszą wycieczkę lub przejażdżkę po którymś ze szlaków rowerowych, które gęsto pokrywają cały region. Po drodze czekają zamki, pałace, zalewy, winnice, malownicze miasteczka i jaskinie krasowe. A jeśli mimo wszystko nie chcesz wytykać nosa z miasta, wybierz się na spacer śladami brneńskich rzeźb.

ZABIERZ DZIECI DO MIASTA

W Brnie nie ma miejsca na nudę. Potrzebujesz chwili odpoczynku podczas zwiedzania z dziećmi? W Brnie znajdziesz wiele kawiarni z kącikami zabaw. Kiedy Ty będziesz delektować się kawą i ciastem, Twoje pociechy mogą budować wieże albo tory kolejowe. Nadmiar energii dzieci mogą spożytkować również w Jungle Parku lub wielkich salach zabaw TOBOGA Bongo i BRuNO family park. Jeśli chcesz, aby dzieci zdobyły umiejętności praktyczne, zabierz je do miasteczka ruchu drogowego na terenie parku Lužánky albo kompleksu Riviéra. Nie bój się wyruszyć trochę dalej od centrum – np. w Obřanach znajdziesz model kolejki ogrodowej. Najlepszym miejscem do obcowania ze zwierzętami i naturą są parki – w parku Tyršův sad mieszkają kozy, w Lužnákach prosiaczki.

↓ Kolorowa kurtyna wodna przed Teatrem Janáčka

EKSPERYMENTUJ

Spędzanie wolnego czasu w taki sposób, aby każdy, i młody, i starszy, był zadowolony i przy okazji nauczył się czegoś nowego nie stanowi w Brnie żadnego problemu. Na miłośników eksperymentów, nauki i techniki czeka centrum nauki VIDAI. Znajduje się tu 170 eksponatów, dzięki którym można odkrywać, jak działa otaczający nas świat. Muzeum Techniki oferuje szesnaście

↑ Dzikie można spotkać podczas wycieczki do Zwierzyńca Holedná.

ekspozycji stałych od uliczki rzemiosła aż po samoloty i silniki wodne, a Obserwatorium i Planetarium Brno bliskie spojrzenie na Słońce i programy o kosmosie. Brno ma również

RZEŻBY

W Brnie można natknąć się na rzeźby oraz inne instalacje artystyczne dosłownie na każdym kroku, zwłaszcza latem – co dwa lata odbywa się tu projekt Sochy v ulicích (Rzeźby na ulicach) – Brno Art Open. Większość z nich została stworzona dla upamiętnienia wybitnych osobistości pochodzących z Brna, np. Johanna Gregora Mendla na Mendlovo náměstí, Louisa Raduita de Souches na Špilberku albo o. M. Středy na ulicy Jezuickiej. Na Špilberku można ponadto popatrzeć przez twarz poety Jana Skácela. Architekt Loos

↓ Pomnik Jana Skácela, brneńskiego poety i pisarza, autorstwa Jiříego Sobotki.

wiele możliwości poznawania przyrody. W ogólnodostępnym Zwierzyńcu Holedná spotkasz daniela, a w Lamacentrum Hády będziesz mógł pogłaskać lamy. Niemal w samym centrum miasta znajduje się Otevřená zahrada (Otwarty Ogród) z domem pasywnym oraz ścieżką dydaktyczną poprowadzoną na zboczu z nasadzeniami. Znajduje się tu również dwanaście instalacji artystycznych przedstawiających żywy i zjawiska naturalne.

ma pomnik na Janáčkovo náměstí. Własnego pomnika doczekał się również kompozytor Wolfgang Amadeus Mozart, choć nie należy do brneńskich osobistości. Zastąpił siebie na niego dzięki temu, że jako dziecko koncertował w tutejszym teatrze Reduta. To właśnie przed budynkiem teatru uwiecznił go rzeźbiarz Kurt Gebauer jako małego nagiego (co gorszy niektórych) chłopca. Park Lužánky zdobią dwie rzeźby z brązu – Handel i Tolerancja – będące pierwotnie częścią pomnika cesarza Józefa II. Powstały w 1892 r., a ich autorem jest znany rzeźbiarz Josef Břenek. Warto również zatrzymać się na Moravskim náměstí, na którym dziś znajduje się kilka pomników. W sąsiedztwie kościoła św. Tomasza napotykamy alegorie czterech cnót Platona. Rzeźba Odwagi w postaci jeźdźca na koniu autorstwa Jaroslava Róny oraz Sprawiedliwości autorstwa Maria Kotrby uzupełniają długą fontannę przedstawiającą Umiarkowanie. Mądrość czy też Roztropność symbolizowana jest przez model Brna w 1654 r., kiedy miasto było oblegane przez szwedzkie wojska. Nieco dalej, ale nadal w obrębie placu Morawskiego, stoi monumentalny pomnik żołnierza Armii Czerwonej. Jedną z najbardziej udanych instalacji ostatnich lat są gigantyczne splecione żarówki noszące nazwę W hołdzie Edisonowi autorstwa brneńskiego rzeźbiarza Tomáša Medka na Malinovského náměstí.

GDY ZACZNIESZ SIĘ NUDZIĆ

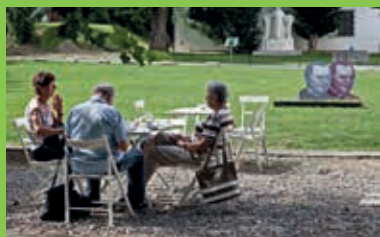
Aby wybrać się na rodzinną wycieczkę poza miasto, nie trzeba jechać daleko, co więcej, wszędzie można dotrzeć komunikacją miejską lub międzymiastową. Piękne widoki oferuje wieża w Soběšicach oraz wieża Holedná – zwyciężczyni ankiety Rozhledna roku 2020. Warto wspiąć się na Hády lub Babi lom nad wsią Lelekovice. Fani prehistorii powinni wybrać się na Stránską Skalę oraz do krainy

← Znojmo przyciąga nie tylko miłośników wina. Można tu również wybrać się na spływy po rzece Dyí.

Lisiczki Chytruski po ścieżce rowerowej z Obřan do Bilovic. Zaledwie kilka kilometrów stąd znajdują się wspaniałe, ukryte w skałach jaskinie Morawskiego Krasu oraz słynna przepaść Macocha, a także bajkowy zamek Pernštejn. Na południe od Brna leży Pálava – miejsce o wyjątkowych walorach przyrodniczych. Warto odwiedzić również Mikulov czy klasztor premonstratensów w Louce niedaleko Znojma, założony w 1190 r. przez czeskiego księcia Konrada II Ottona. Przyjemnie spędzony dzień gwarantuje również założenie pałacowo-ogrodowe Lednice-Valtice, które wpisane jest na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Więcej propozycji znajdziesz na www.gotobrnno.cz.

Czy wiesz, że...?

... miasto Brno stara się zainteresować kulturą także najmłodszych? Z myślą o nich powstały upominki o tematyce Leoša Janáčka, zaprojektowane przez znaną brneńską artystkę Vendulkę Chalánkovą, oraz przewodnik dla dzieci Frčíme Brnem?

... ojciec genetyki i odkrywca praw dziedziczenia Johann Gregor Mendel nie urodził się w Brnie? Miasto stało się jego drugim domem, kiedy objął stanowisko opata klasztoru augustianów na dzisiejszym Mendlovo náměstí. Dziś ma tu również własny, wielogatunkowy festiwal Mendel je... (Mendel jest), który łączy naukę i sztukę.

↑ Nieco intymne spojrzenie na symbolizujący odwagę pomnik margrabiego Jodoka autorstwa Jaroslava Róny.

... Fallus pokazuje czas / Penis, gdzie by nie spojrzeć? Jedno z największych brneńskich kuriozów ostatnich czasów, zegar astronomiczny, czyli czarna kamienna rzeźba w kształcie pocisku z mechanizmem zegarowym w środku, znajduje się w centrum miasta na náměstí Svobody. Od samego początku jest niewyczerpanym źródłem inspiracji dla ksywek będących aluzjami do jego wyglądu (zegar falliczny, brneński fallus, gigantyczny vibrator). Głowa konia z pomnika margrabiego Jodoka na Moravském náměstí (patrząc od dołu) przypomina męskie kroczce. Przyjdź i przekonaj się sam.

... po sztuce w przestrzeni publicznej w atrakcyjny sposób oprowadza książka Brnboniéra, którą można nabyć w sklepie internetowym www.darkyzbrna.cz?

Brneňnsk podziem

Zaledwie kilka czeskich miast moze poszczycic sie fenomenem, jaki stanowi rozlegly labirynt podziemnych korytarzy, tunelow, sztolni, krypt i piwnic. Multimedialna Piwnica, sredniowieczny Labirynt, mistyczne Ossuarium, elegijna Krypta, sekretny Bunkier, legendarny Schron Przeciwatomowy, tajemnicze Lapidarium i wreszcie zachwycajace Zbiorniki Wody. Brneňnskie podziemia maja wiele form – wszystkie warte poznania!

LABIRYNT POD ZELNYM TRHEM

Podczas zwiedzania zajrzysz do tajemniczych zakamarkow sredniowiecznych korytarzy i piwnic ukrytych od szezci do osmiu metrów pod powierzchnia Zelnego trhu. Dowiesz sie, w jaki sposob dawniej przechowywano zywnosc, wino i piwo oraz czym oswietlano podziemne pomieszczenia. Na wystawie nie moglo zabraknac znalezisk archeologicznych. Czescia trasy zwiedzania jest laboratorium alchemiczne upamiennajace znanych lekarzy, aptekarzy i fizykw, ktorzy pracowali w Brnie i rozstawili miasto w cala Europie.

Więcej informacji o brneňnskich podziemiach, ich historii, zwiedzaniu i godzinach otwarcia znajdziesz na stronie: www.podzemibrno.cz

PIWNICA POD NOWYM RATUSZEM

Piwnica, utworzona przez mincerzy królewskich krótko po założeniu Brna, znowu ożyła w nowoczesnej ekspozycji brneňnskich legend. Animowane opowieści przybliżą Ci postać pana Šembery oraz historię brneňnskogo smoka i koła. Dowiesz się, jak wyglądało średniowieczne targowisko, i na własnej skórze przeżyjesz oblężenie Brna przez Szwedów. Po zwiedzaniu wyjdź na ulice miasta i poznaj jeszcze więcej legend, a to dzięki opowieściom, które znajdziesz na stronie www.sklepbrno.cz

↓ Animacje brneňnskich legend w Piwnicy pod Nowym Ratuszem

← Labirynt

OSSUARIMUM U ŠW. JAKUBA

Drugie co do wielkości (po Paryżu) ossuarium w Europie. Powstało prawdopodobnie w XVII w. jako zespół trzech komór grobowych. Kompleks skrywa ponad pięćdziesiąt tysięcy ludzkich szczątków z czasów wojny trzydziestoletniej i oblężenia szwedzkiego, ale pochowano tu też ofiary epidemii cholery i dżumy. Obecnie ossuarium jest atrakcją turystyczną i jednocześnie miejscem zadumy. Doznania potęguje oprawa muzyczna skomponowana przez brneňnskogo kompozytora Miloša Štědronia specjalnie na potrzeby ekspozycji.

↑ Ossuarium

SCHRON DENIS

Pierwotnie schron przeciwlotniczy powstał podczas II wojny światowej i miał chronić mieszkańców Brna przed bombardowaniem. Sklepione korytarze wykute w skale i pokryte wymurówką z cegły w większości

kie nia

miejsz mają wymiary 3x3m, a ich całkowita długość wraz ze sztolniami ewakuacyjnymi wynosi ok. 900m. W przypadku wybuchu atomowego w schronie można było przeżyć do 4 dni. Schron jest samowystarczalny pod względem wody, prądu, mieszanki do oddychania i zapasów żywności (o ile takie zostały zgromadzone). Na tej niewielkiej przestrzeni mogło się schronić nawet 2000 osób. W 2016 r. schron udostępniono dla zwiedzających jako cenny zabytek techniki.

↑ Schron Denis

SCHRON 10-Z

10-Z to kodowe oznaczenie prawdopodobnie najbardziej tajnego brneńskiego schronu z czasów komunizmu, który miał być przeznaczony dla władz miasta i regionu. Ten wyjątkowy zabytek techniki posiada własny zbiornik na wodę, generator prądu i centralę telefoniczną. Przy wejściu otrzymasz mapę, z którą możesz samodzielnie eksplorować zawiłe tunele.

KRYPTA KAPUCYNÓW

W podziemiach kościoła Znalezienia Krzyża Świętego znajduje się jedno z najstynniejszych miejsc w Brnie – barokowy grobowiec kapucynów wybudowany przez architekta Moritza Grimma. Chowano w nim członków zakonu kapucynów, jego mecenasów oraz inne ważne osobistości. Mimo iż zmarłych chowano bez trumien, ich ciała zachowały się w całości – odpowiedni skład geologiczny gleby w podłożu kościoła oraz specjalny system wentylacji sprawiły, że ciała uległy naturalnej mumifikacji.

LAPIDARIUM NA ŠPILBERKU

Na zamku Špilberk można zobaczyć pierwsze zbiorniki wody w Brnie otwarte dla zwiedzających. Dwa gigantyczne rezerwuary z lat 1870–1871 i 1900 powstały jako magazyny wody dla miasta i służyły mniej więcej do lat 20. XX w. Po kilku długich dekadach niszczenia w latach 2017–2019 doczekały się odbudowy. W niezwykłych wnętrzach przywodzących na myśl tajemniczą świątynię Muzeum Miasta Brna prezentuje cenną kolekcję rzeźb, nagrobków i ozdób kamiennych pochodzących z nieistniejących już brneńskich budowli. Ekspozycję uzupełniają elementy interaktywne.

Czy wiesz, że...?

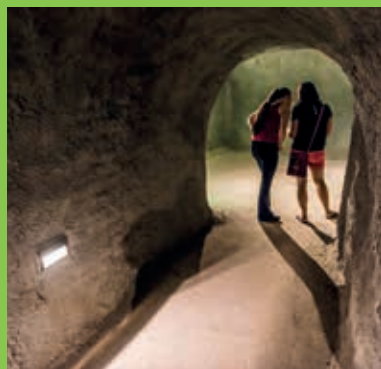
... w grę typu escape room można też zagrać w bunkrze 10-Z? Poczuj autentyczną atmosferę miejsca, w którym pisała się historia, i spróbuj przetrwać koniec II wojny światowej. W BUNKRZE 10-Z czeka solidna dawka adrenaliny i dobrej zabawy.

... karta turystyczna BRNOPAS oferuje zniżki na wstęp do wielu miejsc w całym Brnie, w tym również do brneńskich podziemi? Więcej informacji na www.brnopas.cz.

... brneńskie podziemia nie są przeznaczone wyłącznie do zwiedzania? Oferują również wynajem pomieszczeń na imprezy okolicznościowe. Więcej informacji na www.ticbrno.cz.

... w podziemiach można zagrać w gry typu escape room? Gra w Labiryncie pod Żelny m trhem oprócz zabawy i dreszczyku emocji oferuje również niepowtarzalną okazję, by zajrzeć do miejsc, które nie są udostępnione w ramach zwykłej trasy zwiedzania.

Zbiornik Żlutý kopec

W marcu 2024 r. otwarto dla publiczności zrewitalizowany park na Żółtym Wzgórzu. Pod niepozornym terenem zielonym niedaleko centrum miasta znajduje się jedno z brneńskich „must see”. Tajemnicze podziemne katedry, które zapierają dech w piersiach. Zbiorniki Wody Żlutý kopec.

Przeżycie jak ze świata zaginionych cywilizacji albo sceny z gier komputerowych. Takie odczucia wywołuje wśród odwiedzających unikatowy zabytek techniki, który został niemal zapomniany i cudem uniknął rozbiórki. Dwa ceglane i jeden betonowy zbiornik służyły swoim celom aż do 1997 r. W 2019 r. udało się objąć je ochroną konserwatorską i stopniowo udostępnić do zwiedzania.

HISTORIA ZBIORNIKÓW

Zbiorniki Wody na Żółtym Wzgórzu zostały wybudowane na potrzeby tzw. wodociągu pisárceckiego, który miał poprawić wydajność niewystarczającej sieci wodociągowej rozwijającego się miasta. Pierwszy

cegłany zbiornik powstał w 1874 r. według projektu londyńskiego budowniczego Thomasa Docwry. Ma plan kwadratu o wymiarach 45×45 m i 6,5 m wysokości. Inspirowany angielskimi obiektami wodociągowymi, wyróżnia się unikatową konstrukcją i wyrafinowanym ustrojem nośnym. Posadzka nie jest równa – pokrywają ją odwrócone sklepienia, które wraz ze ścianami i sklepieniami kolebkowymi tworzą wytrzymałą i funkcjonalną całość. Regularna konstrukcja z ręcznie wytwarzanej cegły palonej sprawia wrażenie nieskończonej i oddalającej się przestrzeni.

W odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie mieszkańców miasta w 1894 r. wybudowano drugi ceglany zbiornik według projektu brneńskiego inżyniera Emila Procházki. Zbiornik ten ma już znacznie prostszą konstrukcję z betonowym dnem, z którego wyrasta las 70 filarów półkoliście sklepionych arkad podpierających system sklepień kolebkowych. Budowla o wymiarach 35×55 m była swego czasu największą podziemną budowlą w Brnie i jednocześnie ostatnim ceglany zbiornikiem, który tu wybudowano.

Wszystkie informacje na temat Zbiorników Wody Żlutý kopec znajdziesz na:
www.watertanksbrno.com

ki Wody

opiec

← Zbiorniki Wody Żłuty kopec

Trzeci, najmłodszy zbiornik ukończono w 1917 r. Składa się z dwóch przylegających do siebie komór z betonu monolitycznego wspartych na 87 filarach.

Całkowita kubatura zbiorników na Żółtym Wzgórzu wynosiła ponad 30 milionów litrów. Choć szybko okazało się, że jakość wody jest niezadowalająca, monumentalne świątynie służyły jako źródła wody użytkowej aż do 1997 r.

ZWIEDZANIE, WYDARZENIA I RELAKS W PARKU

Trio zbiorników zostało kompletnie udostępnione w marcu 2024 r. Dzięki pieczołowitej rekonstrukcji można je zobaczyć w niemal oryginalnym stanie. Pomyślano tu zarówno o osobach preferujących zwiedzanie z przewodnikiem, jak i o turystach indywidualnych, którzy mogą zwiedzać kompleks samodzielnie. Ponadto TIC Brno organizuje tu różne wydarzenia kulturalne.

Festiwal Prototyp w Zbiornikach Wody Żółte Wzgórze →

#prezen

↑ Poczтівка TIMO

↑ Worek JODOK

↑ GRA PLANSZOWA – Gra o Brno

↑ Breloczek ORLOJ

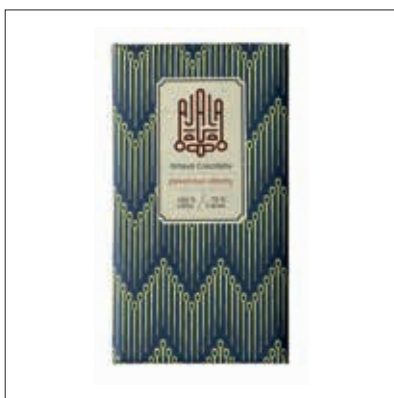
↑ KUBEK – kolekcja świąteczna

↑ BRNO – Przewodnik po mieście

↑ KUBEK – krokodyl

↑ Czekolada AJALA

↑ BRNEŇSKI SMOK kolekcja porcelany

t z Brna

↑ KUBEK TO GO Vendula Chalánková

↑ #ZBRNA – gadżety podróżnicze

↑ LEOŠ JANÁČEK – zestaw czekoladek
Lisiczka Chytruska

↑ PORIGAMI kartka okolicznościowa

↑ ŚWIECZKA – pawilon A

↑ TO JE BRNO IV. – autentyczny przewodnik

↑ PODKLADKA – Zuzana Osako

↑ SZKLANKA – kolekcja Brna

↑ SZKLANE BOMBKI – TAMASVIGH

#gastro

onomia

Powiedzenie, że nie ma prawdziwszej miłości niż miłość do jedzenia, w przypadku Brna jest podwójnie trafne. Jeszcze kilka lat temu turyści przyjeżdżali tu głównie dla architektury i zabytków, obecnie jedną z głównych atrakcji jest gastronomia. O tym, że miejscowi umieją cieszyć się dobrym jedzeniem, świadczą nie tylko liczne festiwale kulinarne, lecz również pełne ogródki i witryny lokali. Od razu po wstaniu z łóżka możesz udać się do kawiarni na śniadanie. Co powiesz na świeże gofry lub jajka po benedyktyńsku ze świeżą kawą? Nie zdążysz zgłodnieć, a już pora na lunch. Całe Brno wypełnia się wtedy mieszanką zapachów. Skusisz się na jedną z wielu restauracji, hipsterskie bistro, wegańską jadłodajnię, a może zjesz burgera w popularnym food trucku? Po dobrym obiedzie miłośnicy deserów nie pogardzą maślanym cupcakiem, puszystym donutem, tradycyjnym trdelnikiem czy lodami ze świeżych owoców. Na samą myśl cieknie Ci ślinka? A to dopiero początek dnia, jeszcze nie piłeś lokalnego piwa ani drinka w słynnym barze.

ESPRESSO TONIC CZY LAWENDOWE AFFOGATO?

Brneńskie kawiarnie przeżywały swoją świetność w okresie międzywojennym. Wielu z nich funkcjonalistyczny wygląd nadali czołowi architektki. Obecnie Brno znów ma największą koncentrację kawiarni. Możesz mieć pewność, że kawiarnie, kawiarenki i coffee trucki będą wyglądać zza każdego rogu. Oprócz tych nowoczesnych znajdziesz również lokale, które kultywują ducha kawiarni z okresu Pierwszej Republiki Czechosłowackiej.

↑ W Brnie można znaleźć wiele food trucków.

coraz większą popularność zyskują mikrobrowary i degustacyjne pijalnie piwa. Jeśli jednak zatęsknisz za Starobrnm, dlaczego nie napić się go

↑ Brno zadowoli miłośników trunku z pianką.

↑ Brno ma największą koncentrację kawiarni.

Dzisiaj kawiarnie prześcigają się w jakości i smaku ziaren kawy, dzięki czemu jest z czego wybierać. Ziarna dostarczane są z najlepszych palarni lokalnych i światowych. Brneńscy bariści potrafią wyczarować kawę na wiele sposobów. Dla miłośników klasyki espresso, cappuccino, kawa filtrowana, frappé i cold brew, dla odważnych espresso tonic i lawendowe affogato. Wystarczy puścić wodze fantazji. To, że brneńczycy są wielkimi smakoszami gorącego, czarnego napoju o mocnym aromacie, potwierdzają regularne targi kawy.

PIWO NA KRAWĘŻNIKU

Już bezpowrotnie minęły czasy, kiedy w Brnie był tylko jeden browar Starobrno. Choć może on poszczycić się 145-letnią tradycją i nadal jest jednym z symboli miasta, to

stylowo, na przykład w jadącym tramwaju – pubie Šalina.

Do wyboru są dziesiątki piw – jasne, ciemne, gorzkie, kwaśne, lekkie, mocne, lagery i piwa górnej fermentacji, co tylko przyjdzie Ci do głowy. Powodzeniem cieszą się piwiarnie degustacyjne, w których codziennie serwowane są różne rodzaje piwa. Popularny jest Výčep Na stojáka na Jakubskim náměstí. Wypicie tutejszego piwa na stojąco, jak wskazuje nazwa baru, albo siedząc na krawężniku, stało się jedną z nowych brneńskich tradycji.

RÓŻOWE, SŁOMKOWE, POMARAŃCZOWE?

Region winiarski Morawy obejmuje obszar od południowego krańca Moraw aż po miejsca na zachód od Brna. Znajduje się tu prawie 96% wszystkich czeskich winnic.

Produkowane są tu głównie wspańnięte wina białe o niezwykłym spektrum aromatów i korzenności. Grę zapachów i smaków podkreśla świeża kwasowość. Grzechem byłoby być w Brnie i nie skosztować wina z lokalnej produkcji. Pod koniec lata ulice miasta zapętniają się straganami z tzw. burczakiem – częściowo sfermentowanym moszczem winnym. Mówi się, że człowiek powinien wypić go tyle, ile ma krwi w organizmie. Ale nie polecamy robić tego w ciągu jednego dnia... Na kieliszek wina najlepiej wybrać się do winiarni lub wine baru w centrum miasta. Lubisz eksperymentować? Spróbuj wina różowego, pomarańczowego lub słomkowego. Jeżeli nie masz ochoty na napój z owoców winorośli, może skusisz się na wino porzeczkowe? Popularnością cieszą się degustacje wina z komentarzem. Można również wybrać się na któryś z regularnie organizowanych festiwali wina.

SŁYNNA SCENA BAROWA

Robi się ciemno, ale miasto zaczyna żyć. Czas wziąć kurs na bary! Legendą jest Bar, który nie istnieje (Bar, który neexistuje). Po piętach deptce mu jego „siostra” Super Panda Circus. Oba lokale oferują niezapomniane wrażenia i oryginalne drinki. Ale to nie jedyne miejsca, gdzie warto się wybrać. Przy ulicy Veverí jest bar absyntowy Naproti. Na wytrzymałych miłośników nocnej zabawy czekają najróżniejsze bary i dyskoteki z DJ-ami i parkietem do tańca, które zapewniają azyl aż do białego rana.

↑ Słynna brneńska scena barowa

SMAŻONY SER W WERSJI DELUXE

Tradycyjne dania kuchni lokalnej tuż obok kuchni świata, a to wszystko przygotowane ze świeżych i lokalnych składników i podawane we wnętrzach urządzonych z pomysłem. To również znajdziesz w Brnie. Jeżeli chodzi o lokale, to zdecydowanie jest w czym wybierać. Obok siebie tu stoją wykwintne i zwykłe restauracje, steakhousy, grill bary, hipsterskie bistra, tapas bary i popularne food trucki. Wegetarianie i weganie też znajdą coś dla siebie.

Lubisz tradycję? Zamów słynną swieczkową z knedlikami karlowarskimi albo pieczoną kaczkę z kapustą i kieliszkiem morawskiego wina. Uważasz, że smażony ser to raczej domena bufetów niższej półki cenowej? W Lokalu U Caipła przekonasz się, że smażony ser można przygotować w wersji deluxe... Masz ochotę na egzotyczne smaki? Wypróbuj bistro lub restaurację z kuchnią tajską, wietnamską, japońską, chińską. Czy to wszystko? Nie! W Brnie działają lokale serwujące dania śródziemnomorskie, kubańskie, amerykańskie, rosyjskie, indyjskie, a także egipskie i libańskie. Pozostaje tylko życzyć smacznego.

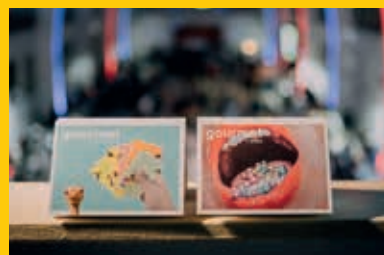
... pierwszym miastem na ziemiach czeskich, w którym można było posmakować kawy, było Brno? W 1702 r. otworzył tu kawiarnię Turek Achmet. W okresie międzywojennym w Brnie działał handlarz kawy Hubert Lamplota, który oprócz palenia i sprzedaży kawy zajmował się produkcją zaparzaczy „Lamka”.

... w Brnie jest kilka ulic noszących kulinarną nazwę? W centrum znajdziemy np. ulicę Piekarską, Słodową, Mięsną oraz Pączkową (Kobližná), na której do dziś można kupić pączki i donuty.

... brneńczycy uwielbiają festiwale kulinarne? Regularnie organizowane są np. CakeFest, Sweet Dream Fest, Ochutnej Asii, Burger festival, festiwale piwa, wina itd.

Czy wiesz, że...?

... kompendium wiedzy o brneńskiej scenie gastronomicznej można znaleźć w kilku przewodnikach kulinarnych, które dostępne są w centrach informacji oraz na stronie gotbrno.cz? Ponadto TIC BRNO wydaje co roku publikację GOURMET BRNO z rankingiem najlepszych brneńskich lokali w kilku kategoriach – www.gourmetbrno.cz.

Najciekawsze zjawiska w gastronomii na Morawach Południowych przybliży projekt GOURMET JIŽNÍ MORAVA – www.gourmetjiznimorava.cz.

#ruch

Brno jest miastem w ruchu. Przekonasz się o tym, gdy tylko wysiądziesz z pociągu lub autobusu. Przygotuj się na totalny zgiełk – spieszący się ludzie, tramwaje, auta, płaczący się mobilny wózek z kawą, rowerzyści (którzy nie mają lekko zwłaszcza w pobliżu dworca głównego), a do tego ludzie na hulajnogach i innych przemieszczaczach... To ta najruchliwsza część Brna – oddalając się od budynku dworca, zauważysz, jak ruch miasta uspakaja się. Rowerzyści ustawiają się na swoich pasach ruchu, tuż za dworcem wjeżdżają na ścieżkę rowerową prowadzącą wzdłuż rzeki Svratki lub Svitavy, po której można dojechać aż do bílovických lasów, gdzie panuje zupełny spokój. Piesi znikają w strefach zarezerwowanych dla ruchu pieszego, odpoczywają w cieniu drzew w parku Denisovy sady, na Špilberku albo oddają się relaksowi. Na przykład w spa przy ulicy Rašínovej, zaledwie kilka kroków od náměstí Svobody. A ci, którzy spragnieni są intensywnych wrażeń sportowych, udają się na rower, łódkę, paddleboard w okolicy Zalewu Brneńskiego albo pobiegać do któregoś z licznych parków miejskich. Brno potrafi rozruszać każdego – za-inspiruj się naszymi propozycjami.

Z SIODEŁKA ROWERU

Brno–Wiedeń, pociągiem w ciągu półtorej godziny, autobusem o godzinę dłużej... A na rowerze? Z Brna do Wiednia prowadzi droga rowerowa, 72 km po czeskiej stronie i 66 km po austriackiej. Większość czasu jedzie się po płaskim – ciekawe, ile czasu będziesz potrzebował na pokonanie niecałych 140 km? Jeżeli jednak wolisz krótsze odcinki, Brno i jego okolice oferują nieskończone możliwości. Popularnością cieszą się ścieżki rowerowe wzdłuż brneńskich rzek Svratki i Svítavy. Za granicami miasta ścieżka svitavská wkracza w dolinę bilovickich lasów i w otoczeniu pięknej przyrody prowadzi aż do Adamova, a dalej do Blanska. Coraz więcej mieszkańców Brna wykorzystuje rowery nie tylko w celach rekreacyjnych, ale również jako środek lokomocji. Jeśli chcesz odkrywać Brno z siodełka roweru, listę wypożyczalni rowerów oraz mapy rowerowe Brna znajdziesz na stronie brnolakole.cz.

↑ Więcej propozycji dla rowerzystów znajdziesz w broszurce *Cyklomapa*, dostępnej w centrach informacji.

NAD WODĄ I POD WODĄ

Mówi się, że w basenie na Krowiej Górze pływa się jak w niebie. Przeszkłone ściany zapewniają piękny widok na niebo i panoramę Brna. Kompleks sportowo-rekreacyjny Kraví hora oferuje wyjątkowy pod względem architektonicznym basen kryty z jacuzzi i sauną parową, w okresie letnim basen zewnętrzny, a w okresie zimowym lodowisko. Wyjątkowe jest również największe brneńskie kąpielisko Riviéra w pobliżu rzeki Svratki. Składa się z kaskady trzech basenów o różnej głębokości i łącznej długości 390 metrów. Latem ściągają tu tłumy, ale dzięki dużej przestrzeni

porośniętej trawą nie ma się wrażenia ścisku. Jeżeli najdzie Cię ochota na relaks typu wellness, wybór jest naprawdę spory – w owalnym basenie oraz saunach ośrodka uzdrowiskowo-relaksacyjnego Rašínova niedaleko náměstí Svobody poczujesz się jak w węgierskim uzdrowisku. Wellness w nowoczesnym stylu z kilkoma rodzajami saun, ceremoniami saunowymi i jeziorkiem chłodzącym pod gwiazdami oferuje Infinit Maximus w pobliżu Zalewu Brneńskiego.

ZALEW ZWANY ZAPORĄ

Czesi stosują nazwy zalew i zapora wymiennie. Ten brneński słynie przede wszystkim z pokazu sztucznych ogni Ignis Brunensis, odbywającego się co roku w czerwcu. Fajerwerki wystrzelwane są z pontonu unoszącego się na wodzie, a świetlny spektakl przyciąga tysiące widzów. Ale okolice zalewu są okupowane przez ludzi nie tylko podczas festiwalu, mają one bowiem zasadnicze znaczenie rekreacyjne dla miejscowych. Latem oferują możliwość zażywania kąpieli, wzdłuż brzegów rozciągają się liczne plaże (włącznie z plażą dla nudystów), place zabaw dla dzieci oraz boiska sportowe. Taflę wody można przemierzać na łódkach, rowerkach wodnych albo deskach do paddleboardingu. W sezonie letnim Przedsiębiorstwo Transportowe Miasta Brna obsługuje komunikację

wodną łączącą przystań Bystrc z Veverską Bítýšką. Lasy okalające zalew przyciągają turystów i spacerowiczów, a wokół zalewu prowadzi 30-kilometrowa trasa rowerowa (miejscami dość trudna).

↓ Brneńskie kąpielisko Riviéra oferuje wiele atrakcji.

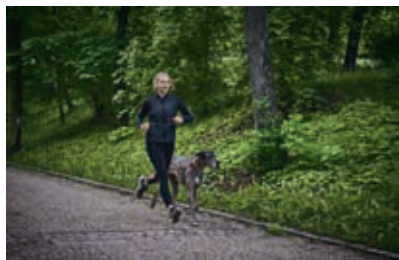

↑ Jedno z obliczy Zalewu Brneńskiego.

WIĘCEJ ŚWIEŻEGO POWIETRZA

Ruchu na świeżym powietrzu nigdy nie za wiele, w Brnie można cieszyć się nim na całego. Jest tu mnóstwo parków idealnie nadających się do uprawiania sportu. Do najpopularniejszych należy park Lužánky,

w którym o każdej porze dnia i nocy można natrafić na miłośników biegania, a także na osoby ćwiczące jogę, tai chi czy wzmacniające mięśnie na siłowniach plenerowych. Znajdziesz tu również boisko do gry w bule. Ale Lužánky to nie jedyne miejsce, które przyciąga entuzjastów aktywności fizycznej. Biegać można spotkać we wszystkich brneńskich parkach – na Špilberku, na Krowiej Górze, w Lesie Wilsona. Biega się też wzdłuż rzeki Svratki, gdzie biegacze dzielą przestrzeń z rowerzystami i rolkarzami. Po svrateckiej ścieżce rowerowej można dobiec aż do centrum handlowego Olympia, na terenie którego znajduje się zewnętrzna ściana wspinaczkowa.

↑ Park Špilberk jest doskonałym miejscem do aktywnego spędzania czasu.

NA SZCZYCIE

Twoje serce zaczyna szybciej bić na myśl o wyścigach, zawodach, konkursach, walce o zwycięstwo? Jesteś miłośnikiem sportów wyczynowych, zdobywania wyników na granicy możliwości – a to wszystko oglądane z pierwszego rzędu? W Brnie znajduje się kilka obiektów sportowych, na których odbywają się spotkania na światowym poziomie. Tor wyścigowy Masarykův okruh przyciąga miłośników mocnych maszyn. Mieszkańcy Brna nie dadzą powiedzieć złego słowa na klub hokejowy Kometa, któremu kibicuje się w Arenie Winning Group. I to jak. Kiedy całe Brno przywdziewa niebiesko-białe kolory i mimo upału spotykasz ludzi w szalikach (oczywiście niebiesko-białych), może to oznaczać tylko jedno – gra Kometa. Listę wydarzeń i obiektów sportowych w Brnie znajdziesz na stronie kamzasportemvbrne.cz.

↑ W Arenie Winning Group rozgrywa swoje mecze Kometa Brno.

Czy wiesz, że...?

na odcinku od Zalewu Brneńskiego aż do centrów handlowych znajdujących się na południu miasta. Sprzęt można wypożyczyć w Water Element www.vodacke-centrum.cz.

... pierwszy czeskie towarzystwo gimnastyczne w Brnie (i na Morawach) zostało założone 21 stycznia 1862 r.?

... w Brnie przyszło na świat kilku wielkich sportowców, m.in. zdobywcy kilku medali olimpijskich, gimnastycy Ladislav Vácha i Jan Gajdoš, a także zwyciężczyni Wimbledonu z 1998 r., tenisistka Jana Novotná?

... Brno można oglądać z poziomu rzeki? Przy wyższych stanach wód rzeka Svratka nadaje się do spływów pontonowych i kajakowych

... hantec, czyli brneńska gwara, ma swoje własne określenie na Zalew Brneński? Nazwa Prýgl pochodzi od niemieckiego słowa Prügel, oznaczającego kij lub pałkę, którą ma przypominać swoim kształtem.

... na www.gotobrna.cz znajdziesz więcej informacji na temat sportu w Brnie, a także broszury informacyjne do pobrania?

#zakup

Jeśli podczas wizyty w Brnie masz ochotę wybrać się na zakupy, pamiętaj, by wygospodarować sobie odpowiednio dużo czasu. Stolica Moraw oferuje masę możliwości – prawdziwi shopaholicy nie będą chcieli niczego przegapić. Obowiązkowym punktem jest Zelný trh, czyli Rynek Kapustny, który, jak sama nazwa wskazuje, jest targiem owocowo-warzywno-kwiatowym. Jego historia sięga średniowiecza. Jeżeli jednak przyjedziesz do Brna w okresie przedświątecznym, o świeże warzywa będzie raczej trudno. Z drugiej strony będziesz miał okazję spróbować legendarnego brneńskiego Turbomosztu, czyli soku z prądem, oraz wziąć udział w bogatym programie wydarzeń w ramach jarmarku bożonarodzeniowego. A lista brneńskich targów na tym się nie kończy. W mieście regularnie odbywają się targi staroci oraz targi lokalnych marek odzieżowych. Nie przejmuj się, jeśli ich termin nie pokrywa się z terminem Twojej wizyty w Brnie – showroomy z modą autorską czy też zakurzone komisy z perełkami z drugiej ręki spotkasz tu dosłownie na każdym kroku. Pamiętaj, by nie wyjeżdżać z Brna bez pamiątek! Najładniejsze znajdziesz w centrum informacji TO JE BRNO. A jeśli nie masz ochoty na spacer po mieście, wybierz się do jednego z brneńskich centrów handlowych.

JARMARKI, TARGI, TARGOWISKA

Čechyně, Přízřenice, Moravany, Medlov – to tylko niektóre z miejsc, skąd lokalni rolnicy i wytwórcy przywożą swoje warzywa, owoce i kwiaty na Zelný trh, zwany przez miejscowych Zelníakiem. Mieszkańcy Brna robili tu zakupy już w średniowieczu. Obecnie stragany można tu znaleźć od stycznia do listopada. Jeżeli chcesz mieć pewność, że kupujesz w stu procentach lokalny produkt, szukaj stoisk oznaczonych tabliczką z zielonym paskiem. W okresie przedświątecznym nie sposób przegapić słynnych jarmarków bożonarodzeniowych. Główny jarmark odbywa się na náměstí Svobody. Ale inne rynki i place miasta, takie jak Zelný trh, Moravské náměstí oraz Dominikánské náměstí również wypełnione są stoiskami i programem kulturalnym. Światową atmosferę targów można poczuć w halach wystawienniczych targów brneńskich, np. podczas targów sportowych Life! lub Międzynarodowych Targów Maszynowych. Wyjątkową architekturę centrum wystawienniczego można podziwiać również podczas innych wydarzeń – ich listę znajdziesz na stronie bv.cz.

↑ Lokalne produkty można znaleźć na Zelnym trhu.

ORIGINALNY OUTFIT

Brneński design świeci triumfy. Drugie największe miasto Czech stało się domem dla wielu utalentowanych projektantów. Tutejsze inspirujące środowisko wspiera ich kreatywność. Rozmach lokalnej sceny niezależnej można podziwiać w wielu showroomach z ubraniami, biżuterią i innymi akcesoriami. A może chcesz uzupełnić szafę oryginalnym elementem zaprojektowanym w Brnie? Na przykład

plecakiem albo torbą Jumpy, które można wziąć do szkoły lub pracy, albo koszulką marki Huhů z leginsami Young Primitive i torebką Love Music – idealną stylizacją na miasto? A może skusisz się na coś ekstra od marki Wolfgang, MONO.POLO, Rebellion albo projektantek Denisy Novej lub Michaely Surej? W Brnie jest z czego wybierać. Dlatego nie bądź leniem i wyrusz na łowy. Na pewno znajdziesz coś, co idealnie wpasuje się w Twój gust.

↑ Autorską modę znajdziesz np. w Wolfgang store.

WSZYSTKO W JEDNYM MIEJSCU

Jeżeli wolisz oddawać się zakupowemu szaleństwu w jednym miejscu, właściwym wyborem będzie któreś z brneńskich centrów handlowych. W odległości krótkiego spaceru od głównego dworca kolejowego i autobusowego znajduje się Galeria Vaňkovka. Zbudowano ją w miejscu dawnej fabryki Friedricha Wanniecka, której ślady obecne są do dziś – architekci wkomponowali w budynek galerii handlowej dwa fragmenty fabryki maszyn. Ze znacznie mniej udanych interwencji architektonicznych zastąpiło centrum handlowe Velký Špaliček w historycznym centrum miasta. Mieszkańcy Brna tolerują je chyba wyłącznie ze względu na multikino, które umieszczone jest na drugim piętrze. Drugie brneńskie multikino znajduje się aż w Olimpii, największym centrum handlowym w Brnie, zbyt daleko na pieszy spacer – z centrum najlepiej dojechać tam autem lub autobusem. Docenią go jednak osoby, które chcą załatwić więcej zakupów na raz – w pobliżu znajduje się również Avion Shopping Park oraz sklep meblowy IKEA.

↑ Zakupowe szaleństwo w jednym z wielu centrów handlowych.

CO NIECO Z BRNA

Większości z nas pamiętki kojarzą się z kiczowatymi i niepotrzebnymi rzeczami bez grama oryginalności, które zalegają w szufladach i na półkach, zbierając kurz. Brno postanowiło to zmienić. Możesz stąd przywieźć do domu praktyczne dodatki, które pyszną się świeżym designem. Mekką stylowych upominków, do której powinieneś skierować swoje kroki, jest centrum informacji TO JE Brno przy ul. Panenskiej. Skusisz się na koszulkę z sercem, zaprojektowaną przez znanego brneńskiego street artystę TIMO? A może wolisz kolekcję pamiętek zainspirowanych twórczością Leoša Janáčka autorstwa Venduli Chalánkové? Wiele osób przyjeżdża do Brna, żeby zobaczyć brneńskiego smoka. Jeżeli ty też należysz do grona jego fanów, zabierz go ze sobą na pamiętkę

↓ Kolekcja Brna – szklanki i kubki ze studia GLASSFICTIONS. Do nabycia w centrum informacji przy ulicy Panenskiej lub na www.darkyzbrna.cz.

na porcelanie – do nabycia również w sklepie przy ul. Panenskiej albo w centrach informacji TIC BRNO. A jeśli odwiedziłeś Brno w celu poznania kultury wysokiej, nie zapomnij zabrać ze sobą jakiejś pamiątki z Filharmonii Brno. Oprócz tych najzwyczajszych, takich jak koszulki, breloczki czy notesy, do nabycia są również torby, pocztówki oraz plecaki uszyte z plandek i banerów promocyjnych, które wisiły na ulicach miasta.

NOWE ŻYCIE STARYCH RZECZY

Kto nie lubi ratować starych rzeczy i dawać im nowego życia? Jeśli i Ty należysz do grona łowców skarbów z drugiej ręki, w Brnie będziesz w swoim żywiole. Oprócz second handów z ubraniami, których jest tu bez liku, regularnie odbywają się tutaj targi staroci. Raz w miesiącu można poczuć atmosferę prawdziwego pchlego targu w ramach imprezy Dobrá karma na Zelným trhu albo na popularnych targach staroci w pasażu Alfa. Na targach można dostać nie tylko ubrania, ale także muzyki, książki, zabawki, nośniki

muzyki i oczywiście dobre jedzenie. We wspomnianym pasażu Alfa można kupić przedmioty z historią także w pozostałe dni – działa tu antykwariat oraz Black vinyl bazar. Jeżeli jesteś fanem płyt gramofonowych, zajrzyj również do Kabinet Records na ul. Sukovej albo do Vinyl Records na Josefskiej.

↑ Jesteś miłośnikiem starych mebli i dodatków retro? W sklepie Novoretro będziesz w swoim żywiole. Możesz również wziąć udział w imprezie RETRO-USE, której slogan brzmi Stare rzeczy są seksi.

Czy wiesz, że...?

... turbomoszt jest czysto brneńskim wynalazkiem, który został po raz pierwszy zaprezentowany na jarmarku bożonarodzeniowym w 2009 r.? To podgrzany sok jabłkowy z dodatkiem jabłkowicy oraz przypraw takich jak cynamon, goździki i anyż. Napój ten stał się nieodłącznym elementem Świąt w Brnie.

↓ Kubeczki zaprojektowane przez Vendulę Chalánkovą

... Brno było pierwszym czeskim miastem, które wprowadziło system opakowań zwrotnych na wszystkich jarmarkach bożonarodzeniowych w centrum miasta?

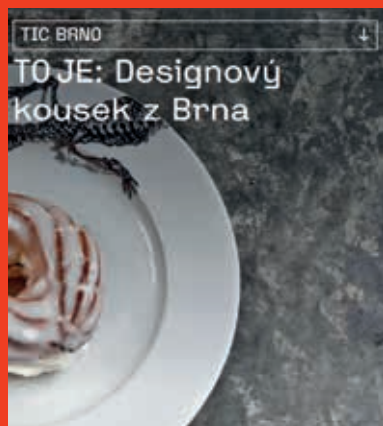

... w stolicy Moraw z przyjemnością zrobią zakupy wyznawcy idei zero waste, czyli osoby, które starają się ograniczać ilość odpadów? Na ul. Úvoz znajduje się sklep zero waste Nasypl si.

↑ Object

... designerskie rzeczy pod jednym dachem można znaleźć w sklepach Place Store oraz Object w centrum miasta?

... broszura Designový kousek z Brna prezentuje miejsca oferujące produkty ciekawe z punktu widzenia estetyki, ale także ze względu na zrównoważony rozwój oraz rzemieślniczą pracę? Dostępna bezpłatnie w centrach informacji TIC BRNO.

#TIC BRNO poleca

TIC BRNO
Brněnské podzemí

TIC BRNO
AUTENTICKÉ
PROHLIDKY

BRNO

do Brna

Gastronomie

Pohyb

Nákupy

EXHIBITION
PROHLÍDKA BRNĚNSKÉHO VODOJEMU
Tudížno 15.
PROJEKT: Provoz od 11 do 18, plynový řezavák
17.8.2022-18.8.2022
7.8.2022-18.8.2022
Cena: 200 Kč
Místo: neregulované
DĚLENA BRNĚNSKÉHO VODOJEMU
17.8.2022-18.8.2022

Jestešmy profesionaln agenci miejską wspierającą ruch turystyczny. Czujemy BRNO i jestešmy dla wszystkich, ktrzy chc korzystac z uroków miasta. Dla miejscowych i dla turystów.

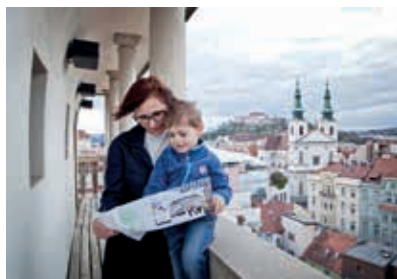
BRNOPA

WYCIŚNIJ Z BRNA JAK NAJWIĘCEJ

Karta turystyczna BRNOPAS – przewodnik po Brnie pozwala turystom zaoszczędzić pieniądze i czas. Kartę można nabyć online jeszcze w zaciągu własnego domu lub po przyjeździe do Brna – w centrach informacji TIC Brno lub wybranych hotelach.

BRNOPAS upoważnia do zniżki w ponad 50 miejscach oraz do bezpłatnego wstępu do 5 brneńskich TOP atrakcji. Z wersją BRNOPAS+ dodatkowo uzyskasz możliwość wejścia do wiecznie wyprzedanej Willi Tugendhat oraz zniżkę do obleganych Zbiorników Wody Żłutý kopec.

To błogosławieństwo i przekleństwo zarazem. Zwłaszcza dla niezdecydowanych. Dlatego przygotowaliśmy dla Ciebie propozycje zwiedzania miasta z kartą BRNOPAS. Wszystko zależy wyłącznie od tego, ile masz czasu.

↑ Wieża Starego Ratusza

1 DZIEŃ W BRNIE

To niewiarygodne, ile można zrobić w ciągu zaledwie 24 godzin. Na przykład poznać Brno! Nie trać czasu. Zamelduj się w miejscu noclegu i wyrusz na wspaniałą przygodę. Zacznij w centrum miasta – obierz słynny brneński punkt widzenia na wieży Starego Ratusza. To idealne miejsce na selfie z katedrą św. Piotra i Pawła. Z powrotem na ziemię sprowadzi Cię wizyta w pobliskich podziemiach. Podczas 50-minutowego zwiedzania Labiryntu pod Żelnyým trhem dowiesz się, jak wyglądało życie w Brnie w średniowieczu. Następnie udaj się pod jeden z symboli Brna – katedrę św. Piotra i Pawła. U jej stóp rozciąga się park Denisovy sady. Kolejne miejsce, którego nie możesz przegapić, to náměstí Svobody – główny plac miasta z legendarnym już zegarem astronomicznym. Stąd tylko kilka kroków dzieli Cię od kościoła św. Jakuba z drugim największym ossuarium w Europie. Z poddasza kościoła roztacza się wspaniały widok na zamek Špilberk i katedrę.

Czym byłaby wizyta w Brnie bez zwiedzania słynnej Willi Tugendhat? Posiadacze karty BRNOPAS+ mogą wejść do środka bez konieczności rezerwowania biletu z dużym wyprzedzeniem.

BRNOPAS+ wraz z biletem do Willi Tugendhat można nabyć również online.

Jeśli Willa Tugendhat to nie Twoja bajka, wybierz się do Willi Stiassny z pięknym ogrodem i bogatymi wnętrzami. Na fanów secesji czeka Willa Jurkoviča. W Willi Löw-Beer poznasz świat Burżuazja brneńska w punkcie zwrotnym XIX i XX w. I spojrz na nowo otwartą Willę Arnolda.

Niedaleko centrum Brna znajdziesz tajemniczy podziemny

↓ Zalew Brneński z zamkiem Veveří

świat – Zbiorniki Wody Żłutý kopec. Monumentalne wnętrza przywodzą na myśl świat zaginionych cywilizacji. BRNOPAS+ daje Ci 50% zniżki na wstęp.

Wieczorem możesz wybrać się do teatru. Z kartą BRNOPAS otrzymasz zniżkę w wysokości 100 CZK do Teatru Narodowego w Brnie oraz bilet 1 + 1 za darmo do HaDivadlo. Dobra wiadomość dla miłośników muzyki – BRNOPAS uprawnia do 20% zniżki do brneńskiej filharmonii.

2 DNI LEPSZE NIŻ 1

Plan pierwszego popołudnia w Brnie najlepiej skopiować od posiadaczy jednodniowej karty BRNOPAS – czyli tradycyjnie zacznij od centrum. Ale ponieważ nie musisz się tak spieszyć, na wzgórz katedralnym

BRNOPAS+

Z kartą BRNOPAS+ otrzymasz wszystkie korzyści BRNOPAS, a dodatkowo ekskluzywne wejście do Willi Tugendhat lub zniżkę do Zbiorników Wody Żłutý kopec. Więcej informacji na: www.brnopas.cz

S

↑ Willa Tugendhat

możesz wstąpić do Muzeum Diecezjalnego lub wejść na wieżę katedry. Spokojnie wystarczy Ci czasu, by wdrapać się również na Špilberk. U wrót zamku musisz zdecydować, którą z tutejszych atrakcji chcesz zobaczyć. Wybór jest spory – budzące postrach kazamaty, wieża widokowa, aktualne wystawy albo trasa przybliżająca historię zamku. BRNOPAS upoważnia do bezpłatnego wstępu na jedną z oferowanych atrakcji. W drodze na obiad (do wyboru jest całe mnóstwo lokali) załóż się jeszcze na Dominikańskim náměstí i odwiedź nową ekspozycję multimedialną w Piwnicy pod Nowym Ratuszem.

↓ Zbiorniki Wody Żlutý kopec

↑ Epopeja słowiańska

Jeżeli wybierasz się do Brna z dziećmi, możesz urozmaicić zwiedzanie atrakcjami stworzonymi specjalnie z myślą o nich – na przykład wizytą w centrum rozrywki i nauki VIDAI! lub Zoo Brno. Karta BRNOPAS zapewnia również zniżki na wstęp do rajy motyli Papilonia, parków rozrywki oraz na kąpielisko.

„Oferta dla dzieci jest tak bogata, że nie wiedzieliśmy, od czego zacząć. Ostatecznie byliśmy prawie wszędzie.“ Lenka z rodziną

3 DNI BĘDĄ IDEALNE

Wprawdzie 24 godziny wystarczą, by zwiedzić największe atrakcje Brna, ale jeżeli chcesz poznać miasto bardziej niż z grubsza, zostań tu trochę dłużej. Dodatkowo z trzydniową kartą BRNOPAS zaoszczędzisz jeszcze więcej.

Po przyjeździe nie musisz się spieszyć. Przespaceruj się po centrum, posiedź przy kawie i delektuj się atmosferą czeskiej „pohody”.

Możesz trzymać się planu zwiedzania z powyższych wariantów, ale jako posiadacz trzydniowej karty BRNOPAS otrzymasz dodatkowo bezpłatny rejs statkiem wycieczkowym po Zalewie Brneńskim, który zawiezie Cię aż do zamku Veveří. Po nasyceniu się widokami z tafli wody pora nasycić żołądek. Możesz to zrobić w którejś z okolicznych knajp i restauracji. Następnie wsiądź w tramwaj (w Brnie zwany wyłącznie szaliną) i podjedź do muzeum lub galerii.

Wieczorem wpadnij na drinka do któregoś z kultowych barów albo posiedź z kuflem piwa w ręku na krawężniku na Jakubskim náměstí. Niepowtarzalny klimat gwarantowany!

MORAWY POŁUDNIOWE

W Moravskim Krumlovie można znów podziwiać słynną Epopeję słowiańską Alfonsa Muchy. Cykl dwudziestu wielkoformatowych płócien powstał w latach 1912–1926. Skorzystaj z okazji, by zobaczyć to monumentalne dzieło w całości i do tego w renesansowym pałacu. Posiadacze karty BRNOPAS mają wstęp bezpłatny, jednak w związku z dużym zainteresowaniem zalecamy wcześniejszą rezerwację online z możliwością odbioru biletów w kasie na miejscu. Ale to nie wszystko. Z kartą BRNOPAS otrzymasz zniżki również do innych ciekawych miejsc na Morawach Południowych.

„Najbardziej ucieszyła nas możliwość zwiedzania Willi Tugendhat“ Karel z partnerką

Informacje praktyczne

Kartę BRNOPAS można kupić szybko i łatwo przez internet.

Kartę BRNOPAS można również nabyć we wszystkich centrach informacji TIC BRNO oraz w wybranych punktach sprzedaży.

Wraz z kartą BRNOPAS otrzymasz drukowany przewodnik po Brnie oraz pocztówkę, którą możesz wystuć do kogoś bliskiego.

Karta BRNOPAS gwarantuje bezpłatny wstęp lub zniżki nie tylko do zabytków i atrakcji w Brnie, lecz również w całym regionie.

Adwent w Brnie

↓ Jarmark kulinarny na dziedzińcu Starego Ratusza

↑ Designowa instalacja #DrakNAHAKU w przejściu pod Starym Ratuszem

Magiczna atmosfera, kulinarne rozkosze, muzyka na żywo, atrakcje dla dzieci i dorosłych. Dla singli, przyjaciół i rodzin z dziećmi. Słynne Świąta w Brnie przyniosły Brnu tytuł Europejskiej Stolicy Bożego Narodzenia 2024. Organizatorzy i sprzedawcy zwracają szczególną uwagę na jakość, różnorodność i lokalność oferty obejmującej oryginalne ozdoby, prezenty pod choinkę oraz bardziej i mniej tradycyjne przysmaki. Stoiska można znaleźć na 4 rynkach i placach oraz 1 dziedzińcu, przy czym każda z lokalizacji oferuje inne wrażenia.

BOGATY PROGRAM

Dynamiczne náměstí Svobody z kursującym świątecznym tramwajem oraz zegarem astronomicznym, z którego wypadają specjalne zimowe kuleczki, oferuje codzienny program artystyczny. To właśnie tu sto lat temu stanęła pierwsza choinka publiczna na ziemiach czeskich. Na sąsiednim, spokojniejszym Dominikanskim náměstí dominuje drewniana szopka z figurami naturalnej wielkości. Rzemieślniczy jarmark z tradycyjną ofertą i bogatym programem towarzyszącym otacza monumentalną fontannę Parnas na Zelným trhu. Moravské náměstí oferuje przestrzeń dla organizacji non-profit, a w nowo zrewitalizowanym parku znalazło się miejsce dla diabelskiego młyna i lodowiska.

i Świąta

↑ Drewniana szopka na Domnickiańskim náměstí

↑ Adwentowy dziedziniec Starego Ratusza

↑ Widok z wieży Starego Ratusza

↑ Świąteczny diabelski młyn

SMAKI ŚWIĄTECZNEGO BRNA

Szeroką i różnorodną ofertę jedzenia i napojów znajdziesz na wszystkich placach i rynkach, ale centrum wydarzeń kulinarnych są Gourmet Vánoce na dziedzińcu Starego Ratusza. Oryginalne menu i program towarzyszący przygotowywane są przez kilka lokali z przewodnika gastronomicznego Gourmet Brno. Można tu skosztować tego, co najlepsze ze słynnej brneńskiej sceny gastronomicznej.

ADWENTOWE ATRAKCJE

Zaczynasz szczerkać zębami, ale chcesz jeszcze więcej wrażeń? Wspinaczka na wieżę Starego Ratusza, z której całe centrum widoczne jest jak na dłoni, z pewnością Cię rozgrzeje. Przed mrozem i tłumami na powierzchni możesz schować się w Brneńskich Podziemiach, gdzie przez cały rok panuje stała temperatura. Oddanie kubeczka zwrotnego

po gorącym napoju na stoiskach akcji Podaruj kubeczek sprawi, że zrobi Ci się ciepło na sercu. Kaucję zwrotną możesz przekazać na jeden z 18 projektów charytatywnych. Ale brneńskie centrum oferuje jeszcze więcej. Odkrywaj udekorowane zakątki i foto pointy lub wybierz się na Autentyczne zwiedzanie miasta z przewodnikiem.

SYLWESTER W BRNIE

Choć jarmarki kończą się wraz z adwentem, to świąteczna atmosfera w centrum utrzymuje się aż do Trzech Króli. Przy wielu lokalach działają ogródki, zimą ożywa również nocna scena klubowa. Dlaczego zatem nie spędzić sylwestra w Brnie? Możesz wybrać się na porządną imprezę w barze lub klubie albo do teatru, jeśli wolisz świętować na spokojnie – Teatr Narodowy oraz Teatr Miejski zapraszają na specjalne przedstawienia sylwestrowe. Brno tradycyjnie wita Nowy Rok noworocznym

koncertem Filharmonii Brno lub koncertem w katedrze św. Piotra i Pawła.

ŚWIĄTECZNE PREZENTY Z BRNA

Jeśli lubisz Brno i oryginalność, to upominki z TIC BRNO będą strzałem w dziesiątkę. Kupując je, otrzymasz nie tylko oryginalną pamiątkę, ale wesprzesz również lokalnych artystów, z którymi TIC BRNO współpracuje. Gadżety z motywami Świąt w Brnie, autorskie kubki, świeczki, książki... każdy znajdzie coś dla siebie. Do nabycia w centrach informacji TIC BRNO oraz na www.darkyzbrna.cz.

Wszystkie informacje znajdziesz na:
www.gotobrna.cz,
www.brnenskevanoce.cz,
www.vanocebrno.cz

TOP WYDARZEŃ BRNO

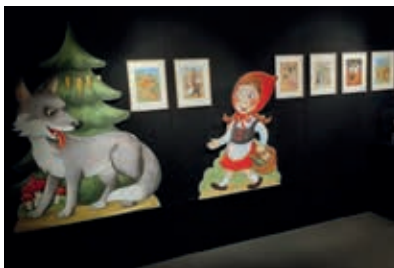

JAZZFESTBRNO

styczeń–grudzień

Międzynarodowy festiwal muzyczny po raz kolejny przemieni Brno w stolicę jazzu. Obok siebie wystąpią największe gwiazdy światowej sceny jazzowej, progresywni muzycy wschodzącej generacji i najciekawszy czeski wykonawcy.

www.jazzfestbrno.cz

NAJPIĘKNIEJSZE BAŚNIE

maj–listopad (z wyjątkiem wakacji)

Na wystawie można będzie zobaczyć 8 popularnych baśni oraz 40 bohaterów. Całość uzupełniona zostanie o elementy interaktywne oraz zadania dla dzieci.

www.letohradekbrno.cz

BRŇEŇSKÁ MUZEJNÍ NOC (BRŇEŇSKÁ NOC MUZEŮV)

maj

Jubileuszowa dwudziesta edycja Brněnské Nocy Muzeův zaprasza na bogaty program naadowany kulturą, sztuką i zabawą przygotowany przez dziesiątki instytucji.

www.brnenskamuzejninoc.cz

GROOVE BRNO

lutym–listopad

Międzynarodowy festiwal muzyczny wprowadza do Brna światowe gwiazdy, a także najnowsze trendy i odkrycia gatunków groove, funk, soul oraz rhythm & blues z lekkim skrzytem w stronę hip-hopu.

www.groovebrno.cz

OPEN HOUSE BRNO

maj

Festiwal Open House Brno pokazuje Brno od mało znanej strony. Otwiera najciekawsze obiekty architektoniczne dla publiczności.

www.openhousebrno.cz

PRIMA FRESH FOOD FESTIVAL

maj

Popularny festiwal kulinarny po raz kolejny zawita na zamek Špilberk, gdzie będzie rozdawał doznania smakowe.

www.freshfestival.cz

BRNO ART WEEK

kwiecień

Festiwal sztuk wizualnych. W programie festiwalu wystawy, performance, warsztaty, konferencje, spacerzy tematyczne, wykłady i inne wydarzenia.

www.brnoartweek.cz

DIVADELNÍ SVĚT BRNO (TEATRÁLNY ŠVIAT BRNO)

maj

Jeden z największych festiwali teatralnych w Czechach. Przywozi do Brna starannie wyselekcjonowane inscenizacje zagraniczne oraz wybór najlepszych czeskich spektakli w danym roku.

www.divadelnisvet.cz

OPEN STUDIOS

maj–czerwiec

Festiwal otwiera przed publicznością drzwi pracowni współczesnych artystek i artystów w Brnie.

www.openstudios.cz

Szczegółowy program oraz bliższe informacje znajdziesz na www.gotobrno.cz.

PROVÁZEK.OPEN

maj–czerwiec

Podwórko teatru Husa na provázku stanie się sceną festiwalu plenerowego, który w 2024 r. upłynie głównie w duchu spotkań międzypokoleniowych. Na odwiedzających czeka wyjątkowy program w postaci koncertów, inscenizacji, podcastów na żywo i potańcówek.

www.provazek.cz

BRNO ŽIVĚ: (BRNO NA ŽYWO)

maj–wrzesień

Wielogatunkowy festiwal na ulicach miasta Brna, który odbywa się przez całe lato.

www.brnozive.cz

IGNIS BRUNENSIS

czerwiec

Międzynarodowy konkurs fajerwerków. Cztery spektakularne pokazy nad Zalem Brneńskim. Show otwarcia dla dzieci na terenie kompleksu Hněvkovského.

www.ignisbrunensis.cz

PARK SPORTOWY RIVIÉRA

czerwiec

Kapeliisko Riviéra na kilka dni przemieni się w wielkie boisko sportowe. Odwiedzający będą mogli wypróbować różne dyscypliny pod okiem doświadczonych instruktorów.

www.starez.cz

JAKUBÁK

czerwiec–wrzesień

Praga ma bulwary nad Wełtawą, Ostrawa ulicę Stodolní, a Brno Jakubak. Brneński rynek o wyjątkowej energii i atmosferze oferuje scenę z programem przez całe lato.

www.jakubak.cz

KINA LETNIE W BRNIE

czerwiec–sierpień

Wyjątkowa atmosfera kin letnich pod gołym niebem – w centrum miasta i poza nim.

www.kinoart.cz
www.kinobude.cz
www.letnikinospilberk.cz
www.kinoscala.cz

FESTIVAL UPROSTŘED (POŠRODKU)

czerwiec–sierpień

Festiwal ożywia ulice, rynki i place w centrum Brna w miesiącach letnich. Oferuje zróżnicowany program wypełniony koncertami, spektaklami, potańcówkami i innymi atrakcjami.

www.festivaluprostred.cz

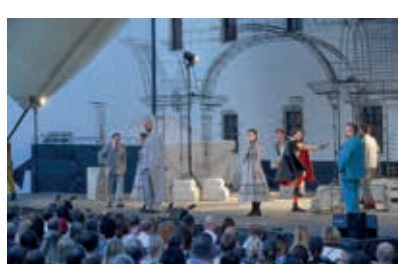

LÉTO NA BISKUPSKÉM DVOŘE (LATO NA DWORZE BISKUPIM)

czerwiec–sierpień

Przedstawienia teatralne i koncerty „pod gołym niebem” w centrum Brna pod wzgórzem Petrov na terenie Morawskiego Muzeum Ziemskiego na Zelným trhu.

www.letonabiskupskemdvore.cz

LETNÍ SHAKESPEAROVSKÉ SLAVNOSTI (LETNI FESTIWAL SZEKSPIROWSKI)

czerwiec–sierpień

Największy i najstarszy festiwal szekspirowski w Czechach. Widzowie mogą cieszyć się na sprawdzone inscenizacje z ubiegłych lat, jak również na premierowy tytuł roku.

www.brno.shakespeare.cz

FESTIVAL PLANET

lipiec i sierpień

W parku na Krowiej Górze goście będą mogli cieszyć się latem z dmuchanymi dziesięciometrowymi modelami ciał niebieskich, projekcjami w sali digitarium oraz kinem letnim.

www.festivalplanet.cz

BRASIL FEST BRNO

sierpień

Największa impreza latino w Czechach. Karnawał, muzyka, taniec, show, jedzenie, warsztaty.

www.brasilfestbrno.cz

FESTIVAL ŠPILBERK

sierpień

Festiwal Špilberk jest najstarszym festiwalem plenerowym muzyki symfonicznej w Czechach. Cztery wieczory pod gołym letnim niebem na dziedzińcu zamku Špilberk.

www.filharmonie-brno.cz

MENDEL FESTIVAL

lipiec

Wielogatunkowy festiwal połączony z obchodami urodzin wybitnego mieszkańca Brna – G. J. Mendla. Jak co roku przewidziano różnorodny i bogaty program.

www.mendelje.cz

MARATON HUDBY BRNO (MARATON MUZYKI)

sierpień

Międzynarodowy wielogatunkowy festiwal muzyczny rozgrywający się w przestrzeni publicznej i architekturze historycznego centrum Brna. Występy najlepszych muzyków, zarówno cieszących się uznaniem gwiazd, jak i mniej znanych talentów z Brna, Czech i zagranicy.

www.maratonhudby.cz

NA PRKNECH, DLAŽBĚ I TRÁVĚ (NA DESKACH, BRUKU I TRAWIE)

sierpień

Festiwal obfituje w przedstawienia teatralne, koncerty, warsztaty dla dzieci i dorosłych oraz liczne wydarzenia towarzyszące.

www.facebook.com/prknadlazbatrava

POP MESSE

lipiec

Progresywny festiwal muzyczny.

www.popmesse.cz

155 LAT DPMB

sierpień

Obchody rocznicy Przedsiębiorstwa Transportowego Miasta Brna (DPMB) z bogatym programem towarzyszącym.

www.dpmb.cz

DEN BRNA (DZIEŃ BRNA)

sierpień

Cieszące się ogromną popularnością święto upamiętniające zwycięską obronę Brna przed Szwedami w 1645 r. obchodzone jest rokrocznie w sierpniu.

www.denbrna.cz

ŠTETL FEST (SZTETL FEST)

sierpień/wrzesień

Największy międzynarodowy wielogatunkowy festiwal kultury żydowskiej w Czechach! W programie m.in. wspólne świętowanie szabatu, koncerty, teatr, wystawy, warsztaty, zwiedzanie, kuchnia izraelska, atrakcje dla dzieci.

www.stetl.cz

Szczegółowy program oraz bliższe informacje znajdziesz na www.gotobrna.cz.

Informacje o wydarzeniu są aktualne na dzień publikacji.

SKOLÍME KOLIŠTĚ (WYKOŁUJEMY KOLIŠTĚ)

wrzesień

Rodziny festiwal i bieg charytatywny z programem towarzyszącym.

www.skolimekoliste.cz

FESTIVAL VĚDY (FESTIWAL NAUKI)

wrzesień

Najciekawsze projekty z dziedziny nauki, technologii i historii, które ma do zaoferowania Brno i kraj południowomorawski w pawilonie A na terenie brneńskiego centrum wystawienniczego.

www.festivalvedyatechniky.cz

SERIAL KILLER

wrzesień

Międzynarodowy festiwal seriali.

<https://serialkiller.tv>

ŠPILBERK ŽIJE! 120 LETY MUZEJA (ŠPILBERK ŽYJE! 120 LAT MUZEUM)

wrzesień

W październiku rozpoczną się obchody 120-lecia istnienia Muzeum Miasta Brna. Program dla dzieci i dorosłych.

<https://fb.me/e/3bs7LYa4p>

FESTIVAL PROTOTYP

październik

Festiwal łączący sztukę, naukę i technologie.

www.prototypbrno.cz

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMÓW KRÓTKOMETRAŻOWYCH BRNO16

październik

Jeden z najstarszych festiwali filmów krótkometrażowych na świecie. Oprócz prestiżowego konkursu w programie festiwalu znajdują się liczne wydarzenia towarzyszące.

www.brno16.cz

FESTIVAL KOMA

październik

Międzynarodowy festiwal komiksu na temat RESET odbędzie się tradycyjnie na terenie dawnego więzienia.

www.festivalkoma.cz

BASTLFEST

listopad

Festiwal majsterkowania dla całej rodziny.

www.vida.cz

LIFE! FAMILY HALL

listopad

Impreza pod znakiem aktywności fizycznej. Zarówno te najpopularniejsze, jak i mniej znane dyscypliny sportowe pod jednym dachem. Nie zabraknie również atrakcji dmuchanych, testów umiejętności ani bogatego programu towarzyszącego.

www.starez.cz

FESTIVAL JANÁČEK BRNO

listopad

Miasto, w którym kompozytor Leoš Janáček spędził niemal całe życie, będzie rozbrzmiewało jego muzyką w wykonaniu największych teatrów operowych, dyrygentów, reżyserów i wykonawców.

www.janacek-brno.cz

ŠWIĘTA W BRNIE

listopad-grudzień

Tradycyjne jarmarki bożonarodzeniowe w kilku lokalizacjach w centrum miasta.

www.brnskevanoce.cz

www.vanocebrno.cz

FESTIVAL BICÍCH NÁSTROJŮ (FESTIWAL INSTRUMENTŮ PERKUSYJNYCH)

grudzień

Koncerty, warsztaty oraz wystawy dla ekspertów i szerokiej publiczności.

<http://fbn.jamu.cz>

WIĘCEJ INFO

CENTRA INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

Centra informacji TIC BRNO znajdują się w najważniejszych punktach w mieście. Oprócz informacji znajdziesz tu również różnorodną ofertę pamiątek, drukowanych materiałów promocyjnych i publikacji.

www.gotobrna.cz/info

CENTRUM INFORMACJI TO JE BRNO

→ Panenská 1, w 2024 r. przeniesienie na ulicę Zámečnicką 90/2
+420 513 039 035
panenska@ticbrno.cz

CENTRUM INFORMACJI POD KROKODYLEM

→ Radnická 8, +420 542 427 150
info@ticbrno.cz

CENTRUM INFORMACJI NA LOTNISKU

→ Lotnisko Brno-Tuřany, Tuřany
904/1, +420 727 923 523,
letiste@ticbrno.cz
Godziny otwarcia w zależności od rozkładu lotów.

CENTRUM INFORMACJI ZŁOTA ŁÓDŹ

→ Zalew Brneňski, Přístavní 1,
+420 770 110 179
prehrada@ticbrno.cz
Tylko w sezonie letnim
czerwiec-sierpień.

KAM V BRNĚ

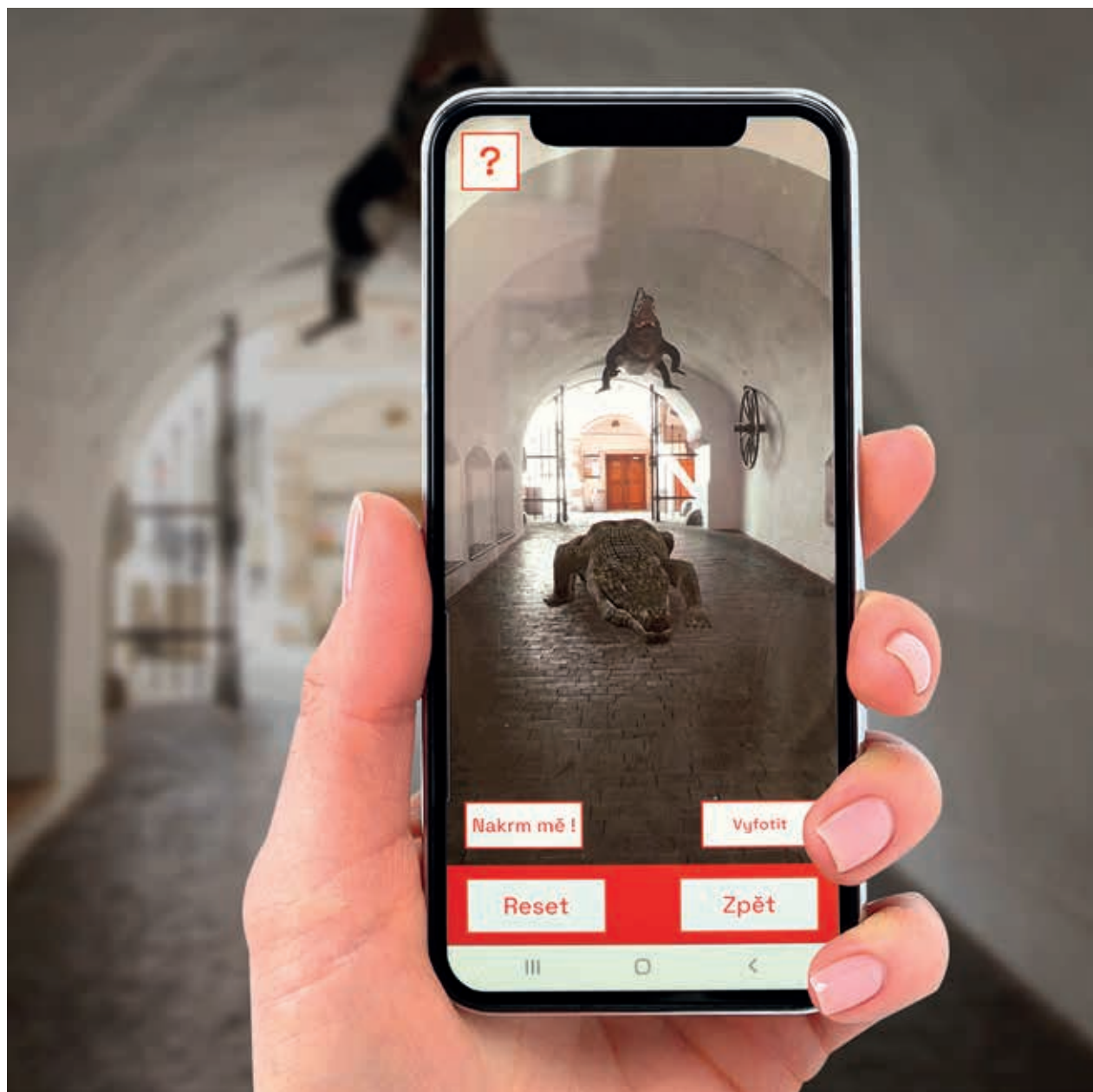
Wydajemy atrakcyjny miesięcznik społeczno-kulturalny łączący informacje o wydarzeniach w Brnie z treściami lifestylowymi. Dostępny bezpłatnie w centrach informacji TIC BRNO oraz w innych fajnych miejscach w Brnie.

GOTOBRNA.CZ

Prowadzimy oficjalny portal turystyczny, który oferuje kompleksowe informacje o Brnie w 6 przejrzystych kategoriach i 3 wersjach językowych. Więcej na www.gotobrna.cz.

PLAY BRNO

Odkryvaj Brno inaczej. Zagraj w nie!

Do pobrania na:
www.playbrno.cz

#do Brna

WYDAWCA: TIC BRNO, příspěvková organizace,
Radnická 365/2, 602 00 Brno, www.ticbrno.cz

DOSTAWCA: Pocket media s. r. o., Jakubské nám. 644/3,
602 00 Brno, www.pocketmedia.cz

ZDJĘCIA: **Strony nowych rozdziałów:** Pocket media / Monika Hlaváčová **Okładka:** Pavel Gabzdyl **Ogłoszenia:** Simona Modrá **Ruch:** Pocket media / Monika Hlaváčová / Jan Kurka / Tomáš Nossek / / Františka Uříčářová / STAREZ-SPORT / JIC **Zakupy:** Pocket media / Monika Hlaváčová / KIVA / Pomník Piśmiennictwa na Morawach w Rajhradzie, Wolfgang store **Gastronomia:** Pocket media / Monika Hlaváčová / miasto Brno **Żywa kultura:** Jiří Sláma – Maraton Muzyki Brno / miasto Brno / festiwal Pop Messe / JIC **Brno-miasto designu:** Galeria Morawska w Brnie / Pracownia Klára Židková **Niespieszne tempo:** Muzeum miasta Brna / Jan Cága / Marty Morrissey / Pocket media / miasto Brno **Wolny czas:** Pocket media / Jan Čižmář / Monika Hlaváčová / Pavel Gabzdyl / Františka Uříčářová / Marie Schmerko **Brneńskie podziemia:** Pavel Gabzdyl / Pocket media / Muzeum Miasta Brna / Schron 10-Z / TIC BRNO **Zbiorniki Wody Żlutý kopec:** KIVA, Festival Prototyp **Adwent i Święta w Brnie:** miasto Brno / TIC BRNO **BRNOPAS:** Pocket media, JIC, miasto Brno, Viktor Mácha, @Siedziba turystyki - Morawy Południowe **Top wydarzeń Brno:** współpracujące instytucje

Dziękujemy za współpracę: Výčep Na stojáka,
Muzeum Narodowe Brno, STAREZ - SPORT, a. s.

OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD TEKSTU: Barbara Zemčik

DATA WYDANIA: 2024